

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele . . . . .
četrt leta 6-50	celo leto naprej . . . . . K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Uničenje italijanskega zrakoplova in podmorskega čolna.

**ZRAKOPLOV »CITTA DI IESI«
UNICEN NAD PULJEM, PODMORSKI ČOLN »NAUTILUS« PRI PELAGUŽU.**

Dunaj, 6. avgusta. (Koresp. ur.)
Uradno razglasaajo:

Dogodki na morju.

Eden naših podmorskih čolnov je včeraj zjutraj lansiral neki italijanski podmorski čoln, tipa Nautilus, pri Pelagužu in ga potopil. Italijanska zračna ladja B »Citta di Iesi« je bila o polnoči od 5. na 6. avgusta pri poskusu, leteti čez luko v Pulju, s šrapnelnim ognjem sestreljena na tla, predno je mogla napraviti kako škodo. Vse moštvo, 3 oficirji, 1 strojnik in 2 vojaka so vjeti. Zračna ladja je bila prenešana v Pulj.

Brodovno poveljstvo.

(Zrakoplov »Citta di Iesi« je najmodernejši italijanski zrakoplov. Ravno takrat, ko so naši aeroplani zbili in pokončali slavno »Citta di Ferrara« je delala »Citta di Iesi« svoje prve poskusne polete. Opremljena z najmodernejšimi bojnimi sredstvi, je tvorila s svojim ogromnim telesom 15.000 m³ vsebine, pravi ponos italijanskega zračnega, brodovja. Italijani pač niso pričakovali, da bo tako kmalu in tako neslavno sledila svoji prednici.)

(Italijanska mornarica ima dva podmorska čolna tipa Nautilus — imenujeta se »Nautilus« in »Nereida« —. Zgrajena sta leta 1913, po 40 metrov dolga ter razvijata po 16 vozlov brzine po vodi, pod vodo pa 9. Posadka šteje po 17 mož.)

**TRAJNI NEUSPEHI ITALIJANSKE
NAPADALNE TAKTIKE. — OB
KOROŠKI FRONTI SO PRODRLE
NAŠE ČETE NA ITALIJANSKO
OZEMLJE.**

Dunaj, 6. avgusta. (Koresp. ur.)
Uradno razglasaajo:

Italijansko bojišče.

Dnevno se ponavljajoči napadali poskusi in posamezni sunki Italijanov se končujejo zanje vedno s popolnim neuspehom. Kjer začne italijanska infanterija napadati, jo požene nazaj ali že ogenj naših topov, ali ako se pred tem vzdrlži, jo vrže nazaj naša hrabra infanterija pod težkimi izgubami. Tudi temeljita in najmočnejša artiljerijska priprava, katere se sovražnik poslužuje, ne more na tem poteku dogod. ničesar izpremeniti. Tako se je izjavilo v noči na 5. avgust in včeraj več napadov, eden, izvršen iz Zagraja, drugi na podgorsko višino, kjer je polje napada pokrito z italijanskimi trupli. Istotako so bili sovražni sunki v odseku Plave in v Krnskem ozemlju brezuspešni. Neki italijanski vezni balon, ki je služil opazovanju artiljerije, je bil pri Tržiču sestreljen na tla. V Karnskih alpah so zasedle naše čete pri Monte Paraba nekaj ugodnih višinskih pozicij na italijanskem ozemlju. Na tirolski fronti je bil odbit napad nekega sovražnega bataljona na Col di Lana (Buchenstein). Ena naših patrulj je napadla v neki italijanski stranski dolini Ortlerskega ozemlja pol kompanije sovražnika in jej prizadajala izdatne izgube.

Namestnik načelnika generalnega štaba H. H. f. r. m. i.

NAJNOVEJŠI BOJI NA GORIŠKEM.

poroča o najnovejših bojih na Goriškem:

Petkrat so doslej poskusili Italijani zman, polastiti se goriških pozicij. Dva italijanska zbora in poleg teh čete mobilne milice, velika premoč, so vršile s silovitostjo, ki prekaša vse prejšnje poskuse v trdovratnosti, ponovne sunke proti celi fronti, zlasti proti podgorskim višinam, neposredno zapadno od Gorice, katerih obramba je bila poverjena

s stalno vstrajnostjo in junaško hrabrostjo odbili vsak sovražni napad.

Dne 17. julija je skušal zgodaj zjutraj neki italijanski vodljivi zrakoplov, metati bombe na goriški železniški most, katerega je obstreljevala sovražna artiljerija že večkrat brez uspeha, ali vsi poskusi so se izjalovili. Dopoldne je pričelo streljanje italijanske artiljerije v masi, ki je obstreljevala tudi naslednji dan 18. julija od zjutraj zgodaj nepretrgoma celo obrambno fronto, posebno močno na podgorsko višino na desnem bregu Soče, s težkim in srednim kalibrom. Ne da bi ponehala njihova silovitost, so grmeli italijanski topovi dan in noč brez prenehanja do 22. julija, potem se le je ogenj ponehaval, ali popolnoma ponehal še ni do danes. — Vsak dan mečejo granate in vžigalne bombe na naše pozicije, na mesto Gorico, ne da bi prišel učinek v poštev v razmerju trošenja municije in odjaja obstreljevanja odprtega mesta. Dne 18. julija so infanterijske posadke na Sabotinu in na višinah pri Oslavju severozapadno od Gorice in podgor. višine odbile vsaka en mal italij. infanterijski napad. Naslednjega dopoldne so bili odbiti sovražni napadi na višine Pevme in Oslavja, dopoldne štiri nadaljni napadi, kjer je glavna masa napadalcev jurila na podgorsko višino in zlasti na levo krilo te pozicije. Z izdatno pripravo artiljerijskega ognja, z mnogimi metalci min in strojnimi puškami se je priborila italijanska infanterija v trideseturnem jurišanju v več črtah med seboj z nenavadno energijo do ovir naših pozicij, nakar so bili napadalci v bližinskem ognju naše infanterije uničeni.

Dočim streljajo 20. julija neprestano na višino Pevme, pri čemur se je ponoči prodirajočim italijanskim patruljam posrečilo, prebiti žične ovire na enem mestu, katero škodo pa so mogli branitelji takoj popraviti, je bil odbit na Sabotinu energični napad dveh ali treh italijanskih bataljonov, drugi napad z večimi granatami pa že zjutraj. Ob 9. dopoldne je po-

novil sovražnik napad z močno infanterijo na podgorsko višino, ki se je razbil po poldruhi uri na črti ovir, nakar so zopet naperili artiljerijski ogenj na višino, kateremu je sledil popoldne nov silovit napad italijanske infanterije od severnega ločnisknega roba in iz zapadne smeri.

Topovi, mine in ogenj strojnih pušk so bili prilisili decimirano posadko malega eksponiranega strelskega jarka, da ga je zapustila. Hitro je pridrl sovražnik in se utrdil v naši postojanki s prinešenim vrečami peska. Drugi napad skozi razstreljene ovire proti podgorski višini je potisnil hrabre branitelje v drugo, zadaj se nahajajočo črto jarkov in od tu je bil napadalec s krvavimi žrtvami iz komaj zasedenega kosa strelskega jarka ven vržen. Udeležile so se tri brigade enega italijanskega zbora, ki so napadle na frontnem prostoru komaj 12.000 korakov. Pogostoma je prišlo do boja moža ob možu, s kopiti pušk in kamenjem. Bojevali so se tudi s pestmi in zobmi in strašno so bile izgube konečno vračajočega se sovražnika. — Drugi dopoldan sta bila odbita dva infanterijska napada na Sabotinu, trije napadi na podgorsko višino odbiti, dva napada na Pevmo istotako. Dne 23. je bil takoj odbit neki italijanski infanterijski napad na Podgor, v sledeči noči pa so napravili naši pridni vojaiki protinapad, ki se je sijajno izvršil. Sovražnik je bežal in imel velike izgube; vjetih je bilo sto mož in 10 oficirjev, vpljenjenih mnogo pušk, patron in drugega materiala. Izgube Italijanov v tem infanterijskem napadu na naše pozicije na desnem bregu Soče znašajo gotovo 3000 mrtvih, med temi mnogo oficirjev. Dne 25. julija so se skušali približati bersaljerji, ali branitelji Podgore so jih odbili brez težave, in to kljub temu, da so gotovo želeli 24. julija na obletnico zmage Radeckega pri Custozzi in 28., imendan kralja, doseči uspehe že kakoršnekolikoli si bodi.

FRANCOSKI POMISLEKI IN NASVETI.

Zeneva, 6. avgusta. V »Petit Parisien« govori oberstlajnant Rousset o operacijah generala Cadorna. Ni dvoma, da je beležiti stalne napred-

ke; radi jako težkega bojišča se pa vršijo jako počasi. Kar treba še izvesti, to je ogromno delo, ali storiti se mora to v primerno kratki dobi. Kajti v gorskem svetu, kjer se vršijo sedaj še le začetni boji, bodo operacije vsled zime težke, ako ne bodo popolnoma prekinjene, in iz tega sledi velik interes za to, da bi mogli Italijani svoj strateški pohod kolikor mogoče hitro končati, da bi dospeli še pred slabim letnim časom v nižino (?). Iz teh vzrokov se moramo vprašati, ali naj bi ne nudili zavezniki Italijanom nekaj več nego platonična vspodbujanja.

O POTOPLJENJU LADJE »GIUSEPPE GARIBALDI«.

Nove podrobnosti

Dunaj, 6. avgusta. Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Od mornarice strani so došle te podrobnosti o potopljenju ladje »Giuseppe Garibaldi«:

Zjutraj zgodaj 17. julija je zapazil eden naših podmorskih čolnov sovražno floto križark in torpedovk, ki je šla proti jugu, prišedši iz Dubrovnika. Proti floti iz lovsko brzino vozeč je mogel poveljnik vgotoviti tri križarke tipa »Garibaldi« in eno tipa »Vetter Pisani«. »Garibaldi« je imel vodstvo, druge so sledile. Rušilci so obdajali ladje.

Naš podmorski čoln je pod vodo s spretnim manevriranjem mogel približati se sovražniku. Proti pol 5. uri so ga zapazili in začeli streljati na vidni periskop. Ali bilo je že prepozno, kajti poveljnik je došel že v ugodno distanco in pozicijo. Hitro je lansiral na vodilno ladjo in se potem popolnoma skril. Težke sekunde pričakovanja. Tu nakrat se močno stresle stene ladje, takoj na to sledi drug zamolkel sunek. Krik veselja iz vseh grl. Na »Garibaldiju« je zletela v zrak gotovo zaloga municije. To pospeši pogin. Tri druge sovražne križarke skušajo z maksimalno močjo in v naglem begu uiti usodi vodilne ladje. »Garibaldi« se potaplja. Vedno hitreje gre na dno, mornarji skačejo v morje z rešilnimi pasovi. Po petih minutah izgine. Rušilci, ki so ostali, rešujejo mornarje iz valov, ali tudi ti se zmislijo, da niso varni pred torpedovkami. Ko se je začelo rešilo

LISTEK.

Pred enajstimi meseci in danes.

Poroča Franceljnov Francelj.

V galiških zakopih, južno od Dnestra, konec junija 1915.

Lep, vroč dan je bil ponedeljek — 27. julij 1914. Na kolodvoru v Kranju igra navsezgodaj domača meščanska godba. Na peronu in pred kolodvorom se gnete vsepolno občinstva. Nebroj solznih oči, poljubovanja, vroče stiskanje rok, a tudi vriskanje in petje.

Pa pridrdra vlak. Kreпки fantje in resni možje stopajo z malo prtlija-ga v roki v vozove. Z Bogom! Na svidenje! Na zdar! Živio! Vlak se začne premikati. Težka srca, solzna očesa ne omehčajo vlakovodje, da bi ustavil vlak in zaklical njim, ki glasno prepevajo v kupejih: »Izstopite in ostanite pri ljubljenskih svojcih!«

Kako že pravi pesnik!

Od doma se poslavljajo na vojsko se napravljajo, pojo lepo, pojo glasno, pri srcu pa jim je hudo.

Pa pride drugi, tretji, četrti... vlak. Eden oddrda na sever, drugi na jug. Pri vsakem pa enaki prizori.

Stal sem skoro ves dan na kolodvoru in opazoval to vrvenje in gibanje, kakor sem ga doživel že prejšnje leto meseca majnika na bosanskih kolodvorih, ko sem bil vpoklican ob krizi spomladi 1913 v Dolnjo Tuzlo. Tudi tam v Bosni zlasti sem videl, kako krvave srca, ko se poslavljajo domači od domačih in jih navdaja ena edina misel: Bog ve, ali se še kdaj vidimo?

Pozno popoldne se spomnim, da moram odriniti v vojsko tudi jaz. Odhitim s kolodvora na svoje stanovanje, uredim za silo svoje stvari, napolnim vojaški kovčeg, dam slovo civilni obleki in opašem bridko sabljo Zdravstvujte! Na veselo svidenje! zakličem drugo jutro prijateljem, ko se odpeljem iz Kranja.

Zopet lepo jutro. Vlak vozi proti Jesenicam in od tod proti Gorici. Mir vlada danes po kolodvorih. Vse se je odpeljalo že včeraj. Vsak je hotel pokazati, kako ljubi svojo domovino, kako koprni, da bi jo skoraj branil z orožjem v roki.

Sam sem sedel v kupeju. Razne misli me napadajo, stari spomini vstajajo, obujajo se mnoge želje!

Mogočni Stol! Na tvojem vrhu sem prebil ob otvoritvi Prešernove koče lepe trenutke. Pozdravljam te v slovo, pa tvoje ponosne tovariše. Ljubko jezerce na Bledu! Čarobno jezero Bohinjsko! Prijazna cerkva sv. Janeza. Zakaj se tako hitro umikate mojemu pogledu?

Temni Bohinjski predor! Kakor bi se človek peljal v pekel! O ne; tu vodi pot v raj, v oni planinski raj, ki ga je tako nedosežno lepo opeval nepozabni Simon Gregorčič — duhovnik brezmadežnega slovesa, najplemenitejši rodoljub in človekoljub. Ta pesnik je tudi v navdušenih spevih proslavil slovenskega vojakajuna.

In kje počiva ta naš pesnik — ljubljene? »Pokazati hočem pot do njegovega groba,« se oglasi nadvse kras. Primorka — Soča. »Od železniške postaje Tolmin-Sv. Lucija se vi-je po krasni dolini skozi prijazne vasi in lepi trg Tolmin gladka deželna cesta, ki vodi v Kobarid in dalje v Bovec. Sivi Krn pozdravlja na desni strani. Blizu Kobarida stoji na malem holmu cerkva na Vrsnem in pri tej cerkvi počiva Simon Gregorčič. Ne prestan mo žuborim ob grobu pesem vspavanko, njemu, ki me je tako ljubil in me tako vznemeno opeval.«

Predrami me glasno vpitje, navdušeno petje in vriskanje. To je Kobarid, kamor me kliče vojaška dolžnost. Kobarid! Ko sem bil pred dobrim letom tu, si bil bolj miren. A danes! Vse drvi in bega semintja. Po vrtovih in dvoriščih pa se gneto fantje in možje, ki so se včeraj vozili skozi Kranj. Preoblačijo se v sive vojaške uniforme, devajo puške na ramo, opasujejo si bajonete in opr-tavajo telečnjake.

Kmalu dobim svojo stotnijo, pri kateri zapazim mnogo znancev. Tudi

dobrodušni oficijal Tone iz našega Kranja se mi naenkrat zakrohota nasproti iz nekega kota, kjer mu baš krojač šiva tri zvezde na ovratnik bluze.

Drug dan gremo dopoldne v polni vojaški opremi tja v log ob Soči pod cesto, ki vodi v Bovec. Silno vroče je. Kaj neki čakamo toliko časa na solncu? Še ene stotnije iz Boveca, ki že prihaja in se nam pridruži.

Postavimo kompanije v kare, moštvo razvrstimo po narodnosti. Kar se oglasi poveljnik, ki stoji v sredi. Vse zre vanj.

»Domovina nas kliče, da branimo nje ugled! Znovnega smo pri-segli, da hočemo dati kri in življenje za domovino in cesarja!«

Ob 1. uri popoldne je stalo vse moštvo domobranskega pešpolka razstavljeno po prostornem trgu v Kobaridu, pripravljeno, da odrine proti Ljubljani. Nad 1200 mož! Brhke tržanke nam pripenjajo šopke na prsi in kitijo s cvetjem naše čepice, ko naenkrat zapoje glas trobente. Poveljnik se poslovi v imenu polka od ljubega Kobarida in konča svoj nagovor, da se skoro zmagoslavno vrne-mo. Zaješe konja in da povelje k molitvi. Vse obmoljne, trobentači trobi-jo, moštvo molči. Ta prizor se ne da popisati. Kdor tega sam ne doživi, ne more umeti, kako ganljivo je, kadar moli vojaštvo pred vzhodom na vojsko. Oko ne more ostati suho. Okna, na katerih si oravkar videl vsepolno

neznih mladenk, ki so nas obsipale s cvetjem, so naenkrat prazna, a zdaj po sobah pa slišiš ihtenje in glasen jok. Da 29. julija 1914., lahko rečem, je jokal ves Kobarid, ko so odhajali slovenski fante v vojsko.

Tam pri cerkvi pa je stal mlad mož v beli mašni obleki. Bled je bil njegov obraz kakor mrličev. Ob njegovi desnici pa si ugledal sivega, častitljivega starčka duhovnika, ki nas je blagoslavljal z Najsvetejšim. Šibil se je starček in od žalosti so bile solze po nagubanem licu. Ali so tega sivčaka res, kakor sem pravkar bral, umorili Italijani?

Nekaj korakov iz trga vodi cesta skozi malo zarezno. Na levo in desno se spenja breg. Na desnem bregu stoji občinski zastop in vsi tisti dostojanstveniki v črnih oblekah, na levi strani pa gope in gospodične, ki se zadnje poslove od nas. Lepo in ganljivo to slovo od vas, dragi Kobaridčani. Nihče izmed nas, komur bo sreča mila, da preživi to grozno vojsko, ga ne pozabi, vsak se ga bo spominjal s solzami v očeh, kakor smo tedaj odhajali s solzami od vas...

Trajalo je nekaj časa, pa se je zopet vrnila prejšnja živahnost v naša srca. Peli smo koračnice in vriskali proti postaji Sv. Lucija.

»Ali nisi šel obiskat Gregorčiča?« se naenkrat oglasi na moji levi strani Soča. Ni bilo mogoče! Treba nam je takoj odriniti v Ljubljano, da pridemo čimprej pred sovražnika. In

delo, je zagledal naš poveljnik podmorskega čolna z začudenjem, da plava na vsakem rušilu ženevska zastava, tako, da se hočejo postaviti v varstvo kake mednarodne odredbe, kar pa jim ne pritiče. Podmorski čoln poskusi, priti bližje, ali komaj ga vidi, se vržejo te bolniške ladje na čoln, da bi ga ugonobile. Sicer niso dosegli uspeha, ali značilen je način sovražnikovega bojevanja, ki je zlorabil ženevsko zastavo.

Rušilci so zapustili pozorišče svojega novega uspeha in prepustili mesto potopljenim ladjam nepoškodovanemu podmorskemu čolnu, ki se je prikazal zopet na površje. Mnogoštevilni drobci ladje in gosta oljnata plast pokrivajo morje. Razne predmete, rešilne pasove, neki čoln smo zajeli, potem zastavo italijanskega viceadmirala, kar brez dvoma potrjuje, da je bil »Garibaldi« admiralna ladja brodovja, ki je operiralo pred Dubrovnikom.

»Garibaldi« je tako četrta admiralna ladja, ki je postala žrtev naših podmorskih čolnov: Jean Bart (viceadmiral Bone de Lapeyriere), Leon Gambetta (konteradmiral Senes), Amalfi (vodilna ladja tretje divizije) in Giuseppe Garibaldi (vodilna ladja pete divizije).

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

3. avgusta. V dolinah Cadore je nadaljevala naša artiljerija z uspešnim razdevanjem sovražnih zapiralnih fortov. V Karniji je poskusil sovražnik 1. t. m. protinapad na Cima di Medetta, ki smo jo vzeli dne 30. julija; bil je odbit z velikimi izgubami. Dne 2. avgusta je bil odbit tudi pod varstvom megle izvršeni nepričakovani napad na naše pozicije na Skrnici in na Monte Culstalta. Nove podrobnosti naših uspehov z dne 30. julija pri Forcella Cianalet so došle. Sovražnik je pustil na mestu nad 100 trupel, vplenili smo 200 pušk in vjeli 20 mož. V nastopnih dveh dneh je začela delovati sovražna artiljerija pri Malborgetu ob Forcelli, pri čemur je porabljala tudi izstrelke z dušičimi plini. Naša artiljerija pa je prisilila sovražnikovo, da je umaknila. Na kraški planoti je ponovil sovražnik v noči na dan 2. avgusta svoje silovite napade proti našemu desnemu krilu v odseku Monte dei sei busi, ko je poprej napadel levo krilo. Vsa njegova prizadevanja pa so se zlomila ob trdnem odporu naših. Včeraj je dosegla naša ofenziva proti sredi fronte znatne uspehe. Na desnem krilu je bil trd in hud boj za razširjenje odseka na Monte dei sei busi. Včeraj smo pripeljali 345 vjetnikov, med temi 3 oficirje.

Dunaj, 6. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Poročilo sovražnega generalnega štaba: Italija, 5. avgusta: Naše težke baterije so obstreljevale z jako dobrim učinkom železniško postajo Borgo Valsugana, kjer se je opazilo intenzivno gibanje čet in trenja. Ugotavlja se, da je sovražnik pri svojem trdovratnem napadu na Monte Medetta v Karniji imel težke izgube. Na kraški planoti je potekla noč mirno. Zjutraj je streljala naša artiljerija na infanterijske mase pri Markolinu in na cesti Rupa - Doberdob korakajoče kolone. Naše čete so zopet začele prodirati. Levo krilo in središče sta malo napredovala. Na desnem krilu pa smo se omejili na to, da smo obdržali prj zasedene pozicije. So-

rekel sem svojemu oddelku: »Fantje, kakor sem videl dopoldne pri prisegi, ste pri naši kompaniji sami Slovenci, glejte, tam gori na levi strani, pri tihi mali cerkvici na Vrsnem počiva veliki slovenski pesnik Simon Gregorčič. Počastimo njegov spomin! Ozmimo se tja gori, pa tiho defilirajmo mimo njegovega groba, on pa naj mirno počiva in naj ne moti njegovega počitka grozota sovražne jeze!«

Tako je bilo danes pred enajstimi meseci. Kako pa danes! Mesec dni bo tega, kar sem se vrnil drugič na severno bojišče, kjer se oziram po onih, ki smo skupaj korakali iz Kobarida. Videl sem jih vsega skupaj v kakih pet. Kje pa ste vi drugi? Zvestobo do zadnjega diha smo držali! Zastonj se oziram, zastonj jih iščem.

Zakaj vi, kar vas je tu, ne vriskejte in ne pojejte kakor pred enajstimi meseci? Seveda, vaše glasove nadomeščajo zdaj drugi instrumenti. Puške in topovi!

Tu tičim že tretji teden dva metra globoko zakopan v ilovnati zemlji, kjer mi delajo kratak čas žabe, mravljice, uši in hrošči. A ko švigajo čez naše glave težke granate in se sovražniki uče na naša kritja streljati v tarčo, pride eden, pride drug prijatelj po rovu, umazan kot rudar, pa pozabimo na vse težave in možko zapojemo:

»Slovenski fantje, saj smo mi, po naših žilah teče kri ...

vražnik je poskusil zaman na Monte dei sei busi dobiti na terenu in je bil odbit z velikimi izgubami.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Zurich, 6. avgusta. Italijane skrbi, kako bodo preskrbeli svoje čete z gorko obleko, katere je potrebna že sedaj v gorovju. »Corriere della sera« poziva italijanske gospe, ki so doslej še bore malo storile v korist armade, naj naberejo obilo volnenega blaga za vojake.

Milan, 5. avgusta. »Corriere della sera« konstatira, da strežnice za italijanske ranjence ne morejo vršiti svoje naloge in da se jih je že mnogo odtegnilo zbog nesposobnosti, druge so šle rajši na letovišče. Bolniške uprave so v skrbah, kako bo v bodoče ob takih razmerah z oskrbo bolnikov.

Rim, 5. avgusta. Uradno se poroča, da prične novačenje leta 1896. rojenih tekem leta 1915.

Pariz, 5. avgusta. Kakor se poroča iz Novega Jorka, se pogaja Italija v Novem Jorku za posojilo 50 milijonov dolarjev.

Po zavzetju Varšave in Ivangoroda.

NAŠE ČETE ZASLEDUJEJO SOVRAŽNIKA MED VISLO IN BUGOM.

Dunaj, 6. avgusta. (Koresp. ur.) Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Severo - zahodno od Ivangoroda so naši zavezniki napredovali. Med Vislo in Bugom trajajo zasledovalni boji dalje. V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NOVI RUSKI PORAZI MED VISLO IN BUGOM.

Berolin, 6. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 6. avgusta.

Jugovzhodno bojišče.

Naše čete, ki so prodrle čez Vislo, so vzele nekatere sovražne pozicije. Sovražni protinapadi so bili brezuspešni.

Armade feldmaršala von Mackensena so nadaljevale zasledovalne boje. Severo - vzhodno od Nove Aleksandrije so vrgle avstro - ograde čete sovražnika iz njegovih pozicij, pri Savinu (severno od Holma) pa nemške.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSI OBSTRELJUJEJO Z DESNEGA VISELSKEGA BREGA VARŠAVO! — NOVO GEORGIJEVSKO OBKOLJEN. OBKOLJEVALNE ČRTE SO PRODRLE PROTI DOLENJEM NAREWU. — NEMŠKO ZRAČNO BRODOVJE JE BOMBARDIRALO BJALISTOK.

Berolin, 6. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 6. avgusta.

Vzhodno bojišče.

V Kurlandiji so se vršili za nas uspešni konjeniški boji v okolici Popela (60 kilometrov severo - vzhodno od Poniewieza) in pri Kowarsu ter Kurklah, severo - vzhodno od Wilkomierza.

Ob narewski fronti, južno od Lomže, so nemške armade kljub trdovratnemu ruskemu odporu nadalje napredovale.

Med izlivom Buga in Nasielskom so prodrle čete, ki obklopujejo Novo Georgiewsk, neko sovražno pozicijo pri Blendostowu ter so prodrle proti dolinjem Narewu.

Naše zračno brodovje je bombardiralo kolodvorske naprave v Białemstoku.

Kakor smo omenili v včerajšnjem dnevnem poročilu, so Rusi, potem ko so bili vrženi iz zunanje in notranje utrdbene črte, opustili Varšavo, ne da bi bilo mesto kolikoli trpelo ter so se umaknili v Prago, na desnem bregu Visle. Od tam obstreljujejo od včeraj zjutraj notranje mesto Varšavo močno z artiljerijo in infanterijo. Zlasti nameravajo, kakor se zdi, razrušiti staro poljsko kraljevsko palačo. Naše čete ne trpe v tako velikem mestu, kakor je Varšava, od takega razpršenega streljanja seveda nikake škode. Ne bo torej dobro verjeti ruskemu zatrjevanju, da so opustili poljsko glavno mesto zato, ker so je hoteli obvarovati škode.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zurich, 6. avgusta. »Neue Zürcher Ztg.« poroča, da je radi potopitve italijanske križarke »Amalfi« admiral Gazelli, korni poveljnik v Benetkah, odstavljen, na njegovo mesto je imenovan admiral Cutinelli.

Berolin, 6. avgusta. »Tägliche Rundschau« poroča iz Lugana: V vladi v Rimu obstojajo ostra nasprotstva glede kolonijalne politike. Poslabšanje položaja Italije v Libiji se je pripravljalo že mesece, ne da bi se bilo v Rimu tozadevno kaj ukrenilo. Kolonijalni minister Martini je najbrže nalašč zamočlal v ministrskem svetu položaj v Libiji, da ne bi ta položaj zadržal vlade od vojnih pustolovščin. Italija je plačala to politiko z izgubo kolonije, katero si bo morala po končani svetovni vojni z velikimi žrtvami znova priboriti. O tem se sedaj živahno razpravlja v Italiji.

Lugano, 5. avgusta. Ob soški fronti se nahaja tudi princ Louis Bonaparte. Padla sta v zadnjih bojih polkovnik Robert in major knez Carciolo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Umikanje Rusov.

Iz vojnega poročevalskega stana javljajo:

Boj za pridobitev linije na vzhodu Visle pri Varšavi in Ivangorodu je v polnem razvoju. Nemško zasledovanje na Novi Georgijevsk bo usodo tega kraja kmalu odločilo. Armada Woyrsch je zapletena v hud boj z močnimi ruskimi zadnjimi stražami ob železnici, ki vodi iz Ivangoroda v Varšavo. Za daljnji razvoj položaja bodo največje važnosti uspehi, za katere gre boj na krilih Varšave in Ivangoroda. Na severu se Nemci čedalje bolj bližajo, vendar se vrše boji še vedno zapadno ceste, ki vodi iz Lomže čez Ostrov in Wiszkow v Srok. Na vzhodu med Ivangorodom in zgornjim Bugom se umikajo Rusi korakoma. Desno krilo Mackenseneve armade, sestavljeno iz avstrijske in nemške kavalrije, izvršuje dalekosežne operacije. V Kurlandiji stoje Nemci pred Rigo in prodirajo na Kovno.

Ne samo zavzetje Varšave in Ivangoroda, ampak tudi uspehi na drugih delih fronte so značilni za dan 4. avgusta. Rusi so se umaknili na tinent. Times: Kakor se sliši, so se gom je deževje zaveznikom prišlo na pomoč. Močvirja za hrbtom ruske armade, ob Wierpu in njegovih dotokih so vsled deževja taka, da je umikanje čedalje težje. Napredovanje armade Woyrscha, vzhodno Visle in na severu ruskim armad, sili Ruse, da se hitro umikajo. Zavzetje Varšave pa ogroža ruska umikovalna pota.

Riga-Ivangorod-Radom.

Hamburški »Fremdenblatt« javlja: Nemci so samo še 20 km od Rige. Nemška armada prodira nepretrgano na celi fronti Riga-Dunaburg-Vilna.

»Kölnische Ztg.« javlja: Rusi so v Ivangorodu zapustili velike množine moke. Radom je popolnoma nepoškodovan in so tovarne takoj po prihodu zavezniških čet začele zopet delati. Pač pa so Rusi v Novi Aleksandriji mnogo požgali.

Varšava-Lvov.

»Berner Bund« piše: Zapustitev Varšave in Ivangoroda je za ruski ugled dosti huje kakor zapustitev Lvova. Končno zapustitev linije ob Visli kaže, da Rusi ne morejo nobene armade več zrtvovati in da se morajo za Bug in še dlje nazaj umakniti, da se ubranijo uničenja.

Rusi evakuirajo celo Poljsko.

Kopenhagen, 6. avgusta. »Tiden« javljajo: Ruski vrhovni poveljnik je zaukazal evakuacijo celega poljskega ozemlja zapadno od železnice Bjelostok-Brest-Litewsk-Kovel. Odločilna bitka med Njemenom in Dvino?

Angleški listi poročajo, da bo prišlo med Njemenom in Dvino do odločilne bitke. Rusi koncentrirajo tam vse svoje razpoložljive sile.

Arhangelsk zaprt.

Rotterdam, 6. avgusta. »Courant« poroča: Vsled nevarnosti od strani min so zaprli Arhangelsk ter ustavili transport municije.

Nadvojvoda Josip Ferdinand v Lublinu.

Dunaj, 5. avgusta. (Koresp. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana javljajo: General infanterije, nadvojvoda Josip Ferdinand, je prišel danes ob 11. dopoldne na čelo svojega vojaštva v Lublin. Po ulicah je stalo vojaštvo v

špalirju. Pred avtomobilom, poleg katerega so jezдили konjeniki, je šla kavalerija. Pred vladnim poslopjem je bil postavljen častni eskadron na konjih s polkovno godbo. Na sprejem so prišli: predstojnik mesta Lublina z odposlanstvom občinskega sveta, zastopniki province Lublin, predsednik vojnega pomožnega odbora, predsednik prostovoljne meščanske milice in zastopniki duhovščine vseh veroizpovedanj. Na odgovor mestnega predstojnika, je odgovoril nadvojvoda: »Prejmite mojo zahvalo, gospod predstojnik, za pozdrav v imenu mesta. Združeni armadi vodita vojno proti ruski oboroženi sili, ne pa proti mirnemu prebivalstvu zavojevanih pokrajin. Prebivalstvo in mesto Lublin je lahko zagotovljeno moje blagohotnosti in mojega varstva, dokler se vzdrži vsakega sovražnega dejanja in vsakega upora našim pravičnim zahtevam.« Nato je nadvojvoda odlikoval z ogovori vse navzoče funkcionarje. Zvečer je godba igrala na javnem prostoru.

RUSKO URADNO POROČILO.

Iz vojnega poročevalskega stana javljajo o ruskem uradnem poročilu:

3. avgusta. V Baltičkem morju je angleški podmorski čoln potopil veliko nemško transportno ladjo. V bližini Mitave - Bavska se dne 1. avgusta niso zgodile znatnejše premembe. Zvečer dne 31. julija smo pritiskali na sovražne predstraže, vjeli še 500 Nemcev in 6 oficirjev ter 6 strojnih pušk. Dne 1. avgusta so Nemci z močnimi silami poskusili ofenzivo in nasokčili dva tabora. Blizu Rožana ob iztoku Pisse je sovražnik zbral jako znatne sile, ki so dne 1. avgusta nadaljevale napade v smeri Troszyn-železnica, južno postaje Ostrolenka do vasi Kabuline. Tu je bil boj posebno trdovraten in krvav. Na fronti ob Visli so se nadaljevali spopadi severozapadno Blonje in južno gore Kalvarje za nas uspešno. Sovražni oddelki, ki so pri Magnuszewu in Ryczywolu prekoračili Vislo, so bili potisnjeni nazaj v reko. Blizu Maliejomice se je sovražnik po hudih napadih posrečilo, svoje pozicije razširiti, a dne 1. avgusta se je vršil boj skoro popolnoma v prejšnji poziciji. Blizu prehoda pri Ivangorodu so se naše čete zvečer dne 1. avgusta po hudem boju umaknile v koncentrirane pozicije na levem bregu Visle. Med Vislo in Bugom se nadaljuje luti boj. Napade v smeri Lubartov, na fronti Markuzov - Bistrica, kakor na obeh straneh Wierpa, blizu ceste Travniki - Vlodava, smo dne 1. avgusta odbili. Na levi strani Buga so naše čete, ne da bi jih bil sovražnik motil, zasedle novo fronto, severno Holma. Na drugih mestih naše fronte ni bilo večjih spopadov s sovražnikom.

Dne 4. avgusta. V smeri na Rigo so se nae čete onkrak reke Ekanstio umaknile vzhodno Poniewicz. Boji so bili dne 1. in 2. avgusta. Zapadno Kovna so bili spopadi pogostejši. Ob Narevu se je sovražnik lotil napadov blizu iztoka Skwa, kjer gredo strelski jarki iz rok v roke. Dostikrat se vnamejo bajonetni boji. Na levem bregu Nareva, severo - vzhodno Rožana, med Dzebebinom in Bezecnim, se nadaljuje luti boj in je sovražnik vsak korak naprej plačal z velikanskimi izgubami in napori. Ob spodnjem Narevu in na levem bregu Visle je bil dne 2. avgusta boj s puškami. Nemške sile, ki so po silno hudih bojih zvečer dne 1. avgusta prekoračile Vislo, so se polastile enega dela velikega gozda severno Macievic in so med Vislo in Bugom znatno prodrle naprej. Sovražnik je blizu vasi Kurov in severno Lublina napadal, pa je bil z velikimi izgubami odbit. Na obeh straneh ceste Travniki - Vlodava, na spodnjem delu reke Svinka, se je sovražniku posrečilo, da je prišel nekoliko naprej. Ob Bugu, Zloti Lipi in Dnjestru ni sprememb. Med Dnjestrom in Bugom smo odbili sovražni napad.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Naši letalci nad Belgradom.

Budimpešta, 6. avgusta. »Az Est« javlja: Naši letalci so dne 23. julija razdelali belgrajski kolodvor, ki je popolnoma zgorel. Aeroplani so se vrnili nepoškodovani na ogrska tla, le dva letalca sta bila ranjena.

Položaj v Srbiji.

Preko Sofije poročajo: Srbska vlada zahteva od četverozveze najstriktnije garancije za svoje aspiracije, predno se odloči za novo ofenzivo, ki je po mnenju srbskih krogov v sedanjem trenutku kar največje važnosti.

Ruski poslanik Trubeckoj ne bo zapustil svojega mesta; tozadevne vesti so bile napačne.

»Slavnoznanec« Isa Boljetinac (ali kakor ga je bilo za časa albanske kraljevine krstilo dunajsko časopisje: Isa pl. Boletin), je prisegel sedaj Srbom zvestobo ter prosil srbsko vlado, da se sme zopet naseliti na Kosovu.

V raznih srbskih mestih so postavili barake za kolero, v Nišu pa poseben laboratorij. Prispeli so novi zdravniki in sanitejci iz Amerike in Anglije.

Letina je dobro obrodila. Beli kruh je v Nišu po 65 para, črni pa po 55.

Angleška vlada je darovala po vojni poškodovanemu mestu Valjevo 27.000 funtov šterlingov (648.000 kron) podpore.

Srbi in Črnogorci v Albaniji.

Grške vesli iz Drača javljajo, da so Srbi obesili 20 upornih albanskih poglavarjev. Srbske ladje (?) da vozijo v albanskih obrežnih vodah.

»Agence Havas« javlja iz Cetinje: Avstrijski častniki, ki so se nahajali v zadnjih bojih Albancev s Črnogorci v Albaniji so se spravili na varno v Miriditijo, kamor Črnogorci ne morejo. Med temi častniki se nahajajo polkovnik Spoith, major Zouha ter stotnik baron Frantz in Coka. (?)

ZAPADNO BOJIŠČE.

ZBITA FRANCOSKA LETALA. — BOJI OB LINGEKOPFU.

Berolin, 6. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 6. avgusta.

Zapadno bojišče.

Boji ob Lingekopfu in južno od tam se trajajo.

Z ognjem naših obrambnih topov smo prisilili štiri sovražna letala, da so se morala spustiti na tla. Eno je zgorelo, eno pa je bilo razstreljeno. Ob obali je padel francoski hidroplan z letalci vred v naše roke.

Vrhovno armadno vodstvo.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 5. avgusta. (Kor. urad.) Reuterjev urad. — Neki nemški podmorski čoln je potopil ribiški parnik »Gribarian«. Štiri moše deset mož broječe posadke so rešili ter spravili na kopno.

London, 5. avgusta. (Kor. urad.) Reuterjev urad. — V tednu, ki se je končal s 4. avgustom, so nemški podmorski čolni potopili šest angleških trgovskih ladij in devet ribiških parnikov. Neka ribiška ladja je zavezila na mino ter se potopila. 1453 ladij je priplulo v pristanišča združenega kraljestva, oziroma od tam odplovalo.

London, 5. avgusta. (Kor. urad.) Lloyd javlja: Angleški parnik »Castello« je bil potopljen. Kapitan in 21 mož je bilo rešenih, en mož je utonil.

Kje se nahaja angleško brodovje?

Berolin, 6. avgusta. Iz New Yorka poročajo dne 25. julija listu »Continental Times«: Kakor se sliši, so sedaj razkrili skrivnost, kje se nahaja angleško brodovje. Zasedrano je v Scapa Flow, širokem, čudovito zavarovanem pristanišču v Orknejskih otokih, v kraju, ki je od narave v obliki visokih skal tako dobro zaščit, da ga ni videti z morja. Odkrili pa so to zavetišče na sledeči način: Na krovu ene izmed mnogih trgovskih ladij, ki so jih na svojevoljen način in v največjo jezo nevtralnih vlad privedli v Kirkwall ter jih tam zadržujejo, je bil tudi neki mornar, ki je ušel, da napravi mal izlet. Splezal je na grič, ki nudi razgled čez Scapa Flow, in je videl od tam svet angleškega brodovja. Našel je, kakor pravi, več kakor 70 velikih vojniških ladij, naddreadnoughte, prvorazredne križarke in druge enote linijskih ladij vseh vrst, skupaj s 100 rušilci in veliko flotilo podmorskih čolnov, razentega pa še mnogo transportnih ladij. Admiral Fisher je, kakor govore, povzročil to misel, da se preloži operacijsko oporišče angleškega brodovja v Scapa Flow. Že od pričetka vojne — ko je bil potopljen »Audacious« pred severo - zahodno obaljo Irske — so mislili, da imajo angleško domače brodovje skrito v onih vodah. Toda to je bilo skoro nemogoče, kajti potem bi moralo brodovje pluti okoli Anglije in Škotske, da pride v slučaju nemškega napada v Severno morje, dočim pa glede zbirališča pri Scapa Flow tega ni treba. Oddaljen je le 400 angleških milj od Kielskega kanala. Angleške ladje so tam varne pred napadi od strani podmorskih čolnov ali ogleduških flotil. Tako »obvladuje« Anglija morje.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Poročilo francoskega generalnega štaba od četrtega popoldne. V Ar-

tois okoli Soucheza živahni boji z ročnimi granatami in metalci min skozi deli noči. Na planoti Quenneviers, v dolini reke Aisne, precej ljute artiljerijske akcije, Soissons so bombardirali. V Argonih v odseku Saint Hubert, Marie Therese, Fontaine - aux Charmes in na višini 213 se je boj nadaljeval skozi vso noč. Nemci so izvršili več napadov, s katerimi pa niso mogli ničesar opraviti. V Epargesu precej močan artiljerijski ogenj. V Vogezih je napadel sovražnik dne 2. avgusta zvečer naše pozicije pri Lingekopfu ter izvršil tri napade proti našim pozicijam ob Barrenkopfu. Vse te ljute napade smo odbili.

Poročilo od četrtka popoldne: Iz Artois poročajo, da so bili ponoči boji z ročnimi granatami, severno od grada Parjeu. V Argonih je bila noč nemirna. Nemci so izvršili dva napada, enega med višino 213 in sotesko Fontaine aux - Charmes, drugega v okolici Marie Thérèse. Napadalec smo povsod odbili z infanterijskim in artiljerijskim ognjem nazaj v njihove strelske järke. Pri Four de Paris in pri Haut de Chevauchée ne prenehoma infanterijski ogenj iz strelskih jarkov v strelske järke. V Vogezih ob Lingekopfu in Schratzmännle so se vršili boji z ročnimi granatami in eksplozivnimi žabami v naš prosep. Pri Barrenkopfu smo odbili nemški protinapad.

FRANCIJA IN ANGLIJA OB OBLETNICI VOJNE.

Kralj Jurij in Poincaré ob obletnici vojne napovedi.

Iz Pariza poročajo »Frankfurter Zeitung«: Kakor poroča »Agence Havas«, je dobil predsednik Poincaré od angleškega kralja sledečo brzojavko: Povodoma zopetne vrnitve dneva, ki je bila moja dežela prisiljena, prijeti za orožje proti oni velevali, ki je imela raje vojno nego konferenco in ki je na najbolj očitven način kršila pogodbo, ki jo je sama podpisala, želim, izreči vam svoje trdno prepričanje, da nas bodo naša združena prizadevanja dovedla do uspeha, ter vas zagotoviti moje neizpremenjene sopomoči, kakor tudi odločnosti moje dežele, nadaljevati vojno z našimi hrabrimi armadami, dokler ne bo končan v našo zadovoljnost in dokler ne bo zagotovljen mir.

Predsednik Poincaré je odgovoril: Zahvaljujem se vašemu Velikanstvu za zagotovitev, ki ste mi jo blagovolili dati. Francija stopa v drugo leto vojne z isto odločnostjo in z istim zaupanjem kakor Anglija, in je trdno odločena, orožja ne preje odložiti, dokler ne bodo z njim kronane njene in njenih zaveznikov zastave in dokler ne bo poražen sovražnik orehal ogrožati svetovni mir.

Francija ob obletnici vojne.

Pariz, 5. avgusta. (Kor. urad.) »Agence Havas.« — Povodom obletnice vojne napovedi so se vršile slavnostne seje senata in poslanske zbornice. Predno se je prečitala poslanica predsednika Poincaréja, ki je izražala soglasna čustva dežele, sta govorila predsednik obeh zbornic. Močna patriotska navdušenost se je polastila obeh zbornic, ko sta Dubost in Deschanel potrdila neomajljivo voljo parlamenta, vzdržati 4. avgusta 1914 proglašeno sveto edinstvo in tudi še nadalje dajati deželi vzgled odločnosti in dela, ki sta bila skrivnost in moč Francije in ki bosta temelj francoske zmage. Vsi navzoči so poslušali govore in poslanico predsednikovo stoji. Soglasno so sklenili, da javno nabijejo govore in poslanico.

Tolažnik Lloyd-George.

»Lokalanzeiger« javlja iz Londona: Lloyd-George je imel v Bangoru pred 10.000 poslušalci govor, v katerem je rekel, da ga izid vojne nič ne skrbi. Črni oblak, je rekel, nam ne dela skrbi. Vidimo žarek upanja na temnem obzorju, to je prerčenje ruskega naroda. Rusija se za Varšavo rešuje skale, ki ogrožajo njene močne ude. Pripravlja se s svežimi močmi na nov čas. Avstrija in Nemčija delata za Rusijo zdaj to, kar so njuni predniki storili za Francijo. Kužeta meč, ki ju bo uničil. Osvobodivši Rusijo, bosta sebi storili škodo, ki sta jo hoteli storiti sovražniku. Ni nas strah; naša dolžnost je, storiti vse do skrajnosti.

Francoske vojne dajatve.

Lyon, 5. avgusta. (Koresp. ur.) »Le Progrès« javlja iz Pariza: Zdravstveni odsek zbornice je določil tri svoje člane, da odpušajo v Dardanele pogledat, kako je opremljena francoska ekspedicijska armada. Vojni odsek je sklenil, nujno zahtevati, naj se razglase vse vojnodajnevene pogodbe.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 5. avgusta. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Milli«: Iz glavnega stana javljajo: Kavkaška fronta. Prodiranje našega desnega krila se nadaljuje. Naše čete so zasedle celo dolino Murav in so z zasledovalnimi kolonami vzeli sovražniku dne 3. avgusta Alaškad, severo - zapadno Karakiliseja.

Dardanelska fronta. V

noči od 3. na 4. avgusta je sovražnik pred strelskimi jarki našega levega krila sprožil mino in poskusil napad, a je bil z izgubami odbit. Dognali smo veliko število padlih sovražnikov pred našimi strelskimi jarki. Tisto noč je artiljerija našega desnega krila bombardirala sovražno torpedovko, ki je bila zadeta in se je goréča umaknila. Pri Sedil Bahrui je slabjši, časoma prenehajoči infanterijski in artiljerijski dvoboj. Vojaštvo je pri napredujočih napadih na levem krilu vzelo sovražniku 200 metrov ozemlja proti njegovim strelskim jarkom. Sovražni letalci so vrgli bombe na holnišnico Naga - Bere in Sedil Bahrui, dasi je bila vidna zastava Rdečega polumeseca. Štiri ranjeni vojaki so bili ubiti, 14 drugih oseb pa poškodovanih. — Na drugih frontah ni nič posebnega.

Zavezniki pri Dardanelah.

Kakor poroča Reuterjev urad iz Pariza, je prišel v glavni stan angleškega kora ob Dardanelah neki častnik italijanske armade, da se dogovori glede pomoči italijanske armade in mornarice v boju Angležev in Francozov proti Turčiji.

Bolezni med angleško-francoskimi četami.

Solun, 6. avgusta. Med francoskimi in angleškimi četami, ki so zasedle dele Gallipolija, so izbruhnile bolezni, ki zahtevajo velike žrtve. Na ozemlju, ki ni zavarovan proti žgocemu solncu, obolujejo vojaki, posebno ker popolnoma primanjkuje vode. Okoliščina, da je bila voda, pripeljana ladjah, dostikrat že pokvarjena, je podpirala izbruh različnih nalezljivih bolezni. Vojake, ki niso navajeni na to podnebje, kar po sto. popolnoma onemoglo, prenašajo za fronto. Neprehajajo odhajajo hospitalske ladje, ki so prenapolnjene. Nezadovoljnost okupacijskih čet, posebno francoskih, narašča stalno. Pri tem položaju je izključeno, da bi se moglo podvzetje končati v prosep zaveznikov držav.

Iz nevtralnih držav.

Sanje italijanskih listov o nastopu Romunije.

Preko Curiha poročajo: Rimski »Agenzia Nazionale« poroča. Po vesteh iz Bukarešte bo Rumunija v drugi polovici avgusta napovedala vojno obema centralnim državama. »Giornale d' Italia« pravi: Razpoloženje v Bukarešti da je podobno onemu v Italiji meseca maja. Rumunija da bo v najkrajšem času intervenirala. Kakor curek mrzle vode pa deluje informacija »Corriera della Sera«, ki poroča iz Londona: Čim dalje prodirata zaveznika na vzhodu, tem nejasnejši postaja položaj na Balkanu...

Köln, 6. avg. »Kölnische Ztg.« javlja z romunske strani: Vse vesti o predstoječi romunski intervenciji so prazne izmišljotine. Pri sedanjem svetovnem položaju je nastop Romunije na strani četverozveze še bolj kakor preje izključen.

Bolgarija in Turčija.

Berlin, 5. avgusta. Listi poročajo iz Sofije: Pogajanja med Turčijo in Bolgarijo radi odstopa trakijskega ozemlja še trajajo, podučeni krogi pravijo, da se bodo končala z uspehom, ker je na obeh straneh mnogo dobre volje. Entente poskuša navzlic temu pridobiti Bolgarijo za boj proti Turčiji, ker ve, da je mogoče rešiti dardanelsko vprašanje le s pomočjo bolgarske armade. Ti poskusi bodo pač ostali popolnoma brezuspešni in če pride do bolgarsko-turškega sporazuma, bo to marveč prva stopnja razvoja bolgarske politike v drugi smeri. V zgodnji jeseni bodo padle na Balkanu velike odločitve — Bolgarija bo imela prvo besedo.

Budimpešta, 6. avgusta. Bukareška »Minerva« poroča iz Sofije, da je turško-bolgarska pogodba že podpisana.

Bolgarija in Srbija.

Z Dunaja poročajo: Vest, da namerava Bolgarija zahtevati od Srbije, da odpre donavsko cesto, še ni resnična. Bolgarska javnost pa je prepričana, da bo dodela Bolgariji in Srbiji rešili makedonsko vprašanje le z orožjem v roki.

Humor slovenskih vojakov Sokolov.

Naši slovenski Sokoli - vojaki so vedno dobre volje in ne izgube tudi v strelskih jarkih ne. To nam priča nastopno vabilo, ki nam je prišlo v roke in ki se glasi:

Vabilo na javne kofine ali splošno ljudsko veselico, ki se vrši v nedeljo 8. avgusta 1915 v Strelskih jarkih 17 dom. pešpolka. Vsporedi: Ob 3. zjutraj: Budalca (izvaja orkester pušk in topov vseh mogočih kalibrov.) Ob 7. zjutraj: Slavnostni sprevid, v katerem gredo kuharji s kotli po laufgrabbu po vodo, da skuhamo kavo v podobni hruseve vode. Ob 8. zjutraj: Skupen zajutrek po šest in šest mož iz ene skledice (ker so jih drugi izkubili). Pri tej točki se smejo nazadnje stepsti. Ob 9. dopoldne: Skušnje za tekmo. Izvajajo telovadci vseh narodnosti. Kdor vjame s prostoro roko brez pištole - repetirke največ bolh in uši, dobi največ pik (črnih od muh). Ob 11. dopoldne: Slavnostni nagovor in koncert: Pozdrav nečlanov s 30-5-icami. Zahvala nečlanov s 18-icami. Pozdrav z Gorenjskega, poje kvartet dom. pešpolka in sicer: strojne puške I. tenor, šrapneli polj. topnič. polka II. tenor, 15-ice polj. težk. havb. polka I. bas. Kot gost 30-5 motorske baterije II. bas. Opomba: Prosi se, da ploskaje in žvižganje nečlanov izostane. Ob 12. dopoldne: Skupen obed. (Nečlani izključeni). Pri obedu svira godba: kotel, šefla, škodelica za menažer in žlica. Izvaja se tudi »Peklo« (škrpanje z zobmi po kosteh). Odmor do 4. popoldne. Ob 4. popoldne: Javna telovadba. Tekma, 1. Tek članov za nečlani. (Nečlani v prvenstvu.) 2. Metanje kroglice: a) ročnih granat, b) ekrazitnih granat, c) šrapnelnih granat, d) granat največjega kalibra, e) šrapnelov in f) min. 3. Skok na višino: čez žične ovire nečlanov; na daljavo: čez strelske järke nečlanov in za nečlani. 4. Proste vaje: a) s kiji pušk, b) z lopatami, c) s sabljami, d) z bajonetmi. 5. Skok na konjih: udeležiti se ga samo dragonski polk. 6. Vaje na orodju: a) drog: stezne vaje na žični oviri, b) bradlja: stoji na glavi v volčji jami itd. Po javni telovadbi velika ljudska veselica z godbo in plesom. Korijandolbitka z dum-dum kroglicami, prosta zahava z bajonetmi. Zraven igra mednarodna vroča godba samo komade najboljših komponistov, kakor med drugim: »Naprej zastava slave«, izvajajo vsi slovenski topovi in puške. »Nikar, nikar se me ne boj«. Točka nečlanov. Izvaja 6 bataljonov in 12 baterij raznih kalibrov v vseh molih in durih. »Mi smo vojaki korenjaki«. Zbor Gorenjcev s hura-mediklci. »Ne hodi nad mene, ne boš me dobil«. Šaljiv nagovor. Izvaja patrolja dom. pešpolka št. 27. »Adijo, Galicija, pa zdrava ostani. Mešan zbor nečlanov. »Mazurka«. Proizvajajo 3 oddelki strojnih pušk in spremila ksilofon pušk celega dom. pešpolka. Šaljiva pošta. Dovoljena le za patrolje. Srečkanje. Glavni dobitek (samo za nečlane): 42 cm granata v levo oko (mora takoj k dohtarju). II. dobitek: galicijska uš v kletki, III. dobitek: konfeti nečlanov v roko ali nogo, IV. dobitek: vjeti nečlan. Opomba: Pod nečlani naj razume slavno občinstvo kozake ali Ruše! Vstopnina: Za člane prosta proti izkazilu z belim listom asentne komisije, sicer pa za vojo tobaka (dvakrat podčrtano), plačajo novinci, ki pridejo s Kranjskega. Preplač. in natura in in reluto se hvalažno spravijo v »Brotsack«. Za nečlane: samo proti oddaji ene kompletne puške z bajonetom (sme tudi biti top s šestimi konji). K najobilnejši udeležbi vabi odbor. Makso Balo h, predsednik. Stane Derganc, blažajnik z »Brotsackom«. A. Jeglič, tajnik. P. Magolič, preglednik računov.

Gabriela d' Annunzia temna pot življenja. Prejeli smo in objavljamo: Težko se človek loti umazanega opravila. Tako približno je tudi človeku, ki se loteva, opisavati življenje moža, kakor je Gabriel d' Annunzio. Če to storimo, storimo zato, da svet vidi v polni luči modernega proka onega naroda, ki je pred sodbo zgodovine storil nezasiščen čin izdajstva nad lastnim zaveznikom. D' Annunzio se je rodil leta 1864. in sicer 12. marca. Poleg drugih nemških lastnosti, ima d' Annunzio tudi to, da v jesenskih dneh svojega življenja prikriva pravo leto svojega rojstva in trdi, da je pet let mlajši. Sam o sebi namreč pravi, da je rojen leta 1869. Rojstni kraj mu je bil Pescara v Abruzzih. Njegov oče, mal posestnik, ki se je pisal Rapagnetta, je sina imenoval Gaetana. Mladi Gaetjan Rapagnetta pa ni čislal očetovega imena. Rapagnetta se po slo-

vensko namreč pravi »repica«. Po materi, ki ji je bilo ime Annunzia, si je pozneje privzel ime Gabriele d' Annunzio: »Gabrijel Oznanenja«, ki je sedaj tudi njegovo meščansko ime. Malokdaj je tako lepo ime nosil nevrednejši človek!

Leta 1897. je d' Annunzio v rimskem parlamentu zastopal kraj Ortona. Imel je dolg, a silno konfuzen irredentističen govor. Poslanci so se mu posmehovali in na koncu mu neki socialist zakliče: »Bravo, Rapagnetta!« — In ta vzklik je zagrenil d' Annunziju poslansko karijero. Zastopil je zbornico in ni ga bilo več nazaj. Radi njegove brezmejne domišljivosti so mu dali številni nasprotniki in kritiki polno zbadljivih priimkov: »Gabrimede« (naduti nepridiprav); Gabriele Chiodo« (umazan dolg); »Immaginifico« (domišljavo veličastje); »Superuomo« (človek in pol) — to so nekatere bodeče cvetke, ki jih je d' Annunzio moral nositi. Sam sebe pa je z vso resnobno in prav po vzoru svojega kompatrijota Nerona pos. rad nazival »Divo« (božanski), ker je mnenja, da je za Dantejem največji pesnik. Sploh ima z Neronom velike podobnosti v značaju.

Kakor pa je nadut, tako je tudi neizrečeno strahopeten. Po njegovem slavnostnem govoru v Quarti, so mu pacifisti (prijatelji miru) očitali, da hujska na vojno druge, sam pa je sladostrasten »panciafichista« (strahopetnež). Mož ni bil niti trenotek v zadregi. Ponudil se je armadi za prostovoljca, se da imenovati za nadporočnika v vojnem tiskovnem stanu ter si nato izposluje takoj tri mesece dopusta.

Pred leti je začel ljubavno razmerje z neko florentinsko damo. Njen mož ga je zato tako neusmiljeno nabil, da je božanski Gabriele več dni zdravil svoje grešne kosti doma v postelji. Njegovi prijatelji so mu svetovali, naj to kruto žalitev opere v viteškem dvoboju. D' Annunzio jim odvrne, da »svojega dragocenega življenja« ne sme izpostavljati taki nevarnosti.

Nadutost, nestalnost d' Annunzi-jevega značaja se kaže tudi v njegovem političnem nastopanju. Menda je ni stranke v Italiji, ki bi ji d' Annunzio že ne bil pripadal. D' Annunzio zna mojstrsko obračati plašč po vetru. Iz radikalnega republikanca je postal pohleven monarhist, iz divjega anarhista se je naredil krotak demokrat, ter bo, če bodo vremena tako kazala, še navdušen konservativec. Pri menjanju političnih barv ga je vodil le en princip modrosti: postati popularen ter na ljudski priljubljenosti udobno uživati naslade življenja. Zato pa je dosledno ostal neugnan irredentist; kajti ta ideja je v Italiji vedno vlekla in od nje se je d' Annunzio redil, kakor je od nje v Italiji živel in živi toliko drugih zakonitih eksistenc. Tej ideji je torej ostal zvest radi samega sebe.

Verskega prepričanja d' Annunzio nima nobenega. Medtem ko v delu »Laudi« sramoti Kristusa kot »lesenega malika«, pa leta 1912. slavi Jezusčka d' Annunzio ni žid; tudi framazon ni. To pa radi tega ne, ker bi kot »nezanesljiv čvekač« to zvezo lahko kompromitiral. V mladih letih je iskal zvez z laškimi ložami, da bi potem njih prišel do večje veljave. A lože so se ga kmalu otresele. Letos pa so zopet stopile z njim v zvezo. Pri tem je Annunzio zaslužil 200.000 lir, in sicer za svoj govor, ki ga je govoril v Quarti. Pariška loža, ki je najbolj živahno delovala za vojsko Italije proti Avstriji, mu je poslala denar potom »Corriere della sera«.

Literatura nobenega kulturnega naroda nima moralic. bolj propalega pesnika kot d' Annunzio. Življenje in dela — polno najbolj rafinirane čutnosti. Že v zgodnji mladosti je d' Annunzio zašel na ta pota. V pesmih in v prozi slavi tako življenje.

Poročil se je s plemenito Rimljanko, ki pa se je ravno radi njegove nemoralnosti ločila od njega. Celov v mističnih in elegičnih delih ti zeva nasproti spolna propalost; spolna čistost mu je neumnost, v oltarju pa dviga satirstvo, zakonolomstvo itd. Nima čuta do ženske časti. Nesramen je dovolj, da prevarano žensko in njene slabosti v spisih opisuje, in sicer na tak način, da lahko vsakdo s prstom kaže za njo. Iščo si le bogatih žrtve, da jih tudi denarno lahko izkorišča. Prav nič mu ni, živeti od ženske, ki je neumna dovolj, da se mu zaupa. V romanu »Fuoco« (ogenj) je zmote take ženske tako očitno opisal, da je vsakdo vedel, da je to slavna igralka Eleonora Duse. Pri tem je pa imel še nesramne predrznosti dovolj, da ji je to delo posvetil z naslovom: Ad Eleonora dalla bianca mano — Eleonori belih rok. Ta podlost je razjarila celo njegove prijatelje, ki so vedeli, koliko je Duse zanj žrtvovala in da je edino ona s svojo umetniško inter-

pretacijo d' Annunziju in njegovim delom pripomogla do slave. Sarah Bernhard je ogorčena zavrnila njej poslani eksemplar dela »Figaro« imenuje d' Annunzijevo čin nesramnost, »Liberte« pa blaznost. — Še grše je d' Annunzio napravil z rusko igralko Ido Rubinstein v Parizu. Moral bi pisati pornografijo, če bi hoteli označiti še to podlost njegovo.

Zunanost, obleka in navade njegove popolnoma odgovarjajo nizki nrvni stopnji d' Annunzijske duše. Obleko nosi navadno elegantno, na moč podobno ženskemu kroju. Perilo njegovo — z najfinjšimi čipkami okrašeno žensko perilo. Ko so mu pred tremi leti upniki prodali vilo »La Capponcina«, so našli v njej velik ženski budoire z najbolj rafiniranim komfortom. Tu se je pogosto zabaval, napravljen kot ženska, domišljujoč si, da je drugega spola. Perverznost prve vrste.

Kakor pripovedujejo vjeti laški oficirji, se je d' Annunzio na Francoskem proti denarnemu plačilu večkrat homoseksualno pregrešil.

S svojim razkošjem in razbrzdanostjo je napravil tri milijone dolga. Radi dolgov je bežal iz Italije na Francosko. Nikoli mu ni prišlo na misel, plačati svoje dolgeve. On je mnenja, da ni njegova dolžnost, plačevati dolgeve. To naj store pač njegovi častilci.

Značaj d' Annunzijske, nesramnost in izkoriščanje drugih, ki je njegov moralni in politični princip, ta značaj sili na dan tudi v literarnem udejstvovanju. D' Annunzio popolnoma mirnodušno in brez vsakega sramu plagira Dostojevskega, Tolstoja, Tommasea, Maupassanta, Verlaine in druge posebne francoske pisatelje. Opravičeno vzklika kritik Lucini: »Gotovo morajo francoski prijatelji biti ogorčeni nad italijanskimi prijatelji, ki si s tako mirnodušnostjo prilasčajo njihovo lastnino.« — Najbolj je kopiral d' Annunzio Nietzscheja ter z njim mašil praznoto svojih misli. Čeravno ga ni niti popolnoma razumel, je hotel njegove teorije v Italiji popularizirati. V svoji »Galleria« ga opeva s patosom megalomaniasta: »Questo e mio pari!« — Nietzsche mi je enakovreden! Najbolj nesramno plagiatstvo je d' Annunzio zagrešil z delom »La figlia di Jorio« — Jorjeva hči. Ne glede na to, da je celo dejanje silno podobno Bataillovi »Leprensi«, so nekatera mesta celo popolnoma prosto predstavljena iz nje.

Ta označba podlega značaja, a obenem velikega protiaustrijskega hujskača kaže, koliko je vreden poljub, ki mu ga je dal kralj Viktor Emanuel, imenujoč d' Annunzia »unico« (edini) o priliki podelitve Annunziatnega reda na Kvirinalu. — D' Annunzio ter njegov kralj — to je na svetu res unikum!

Vesti iz primorskih dežel.

C. kr. slovenska državna gimnazija v Gorici. Na tem zavodu je bilo vpisanih v preteklem šolskem letu 477 učencev (med temi 14 privatistinj in 2 privatista). Med šolskim letom jih je izstopilo 42. Odlično sposobnih je bilo koncem šolskega leta 70 učencev, sposobnih 242, vobče sposobnih 61. Vsi oni učenci pa, — teh je 62 — ki bi bili pri sedanjih klasifikacijah spoznani za nesposobne za vstop v naslednji višji razred, so ostali za sedaj brez klasifikacije in bodo v začetku prihodnjega šolskega leta pripuščeni k ponavljalnemu izpitu iz onih predmetov, v katerih bi dobili sedaj nezadostne rede. Izpričevala se dobijo v Ljubljani, Dunajska cesta 28, Goriska zveza. — Na zavodu je poučevalo v preteklem šolskem letu 17 profesorjev in 4 stranski učitelji. Pod orožje je bilo klicanih 10 članov učiteljskega zbora, od teh so bili 3 že odlikovani.

Smrtna kosa. V Gorici je umrl znan kavarner g. Josip Pečenko, star sedaj nad 50 let. Kavarna »Central« na Travniku je Slovencem dobro znana. Pokojni Pečenko, doma iz ribemberške občine, je bil svoj čas orožniški stražmojster, pozneje sodni kancelist ter je, stopivši v pokoj, prevzel kavarno po svojem bratu. Pečenka je bila pred meseci zadela kap, sedaj je izdihnil sredi vojnih grozot. Naj počiva v miru!

V Ruprechtshofnu blizu Št. Pöltna je iz občine Podgora in okolice okoli 600 beguncev. Kakor čujemo, je šel med njih podgorški kurat Vuga.

V Št. Andrežu pri Gorici so posute ali močno poškodovane vse hiše. Granata je zadela tudi cerkev in sicer je treščila na desni strani nad vhodom skozi zidovje pod orgle.

Podgora pod Kalvarijo je naravno silovito trpela, da Podgore takorekoč ni več, vse je posuto, Podgora je razvalina. Hiša župana Klantiča, ki stoji pod hribcem, bolj izven Podgore je ostala dosedaj še nepoškodovana.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Cesar je odlikoval zapovednika našega podmorskega čolna linijskega ladjskega poročnika Rudolfa Singule, ki je potopil italijansko križarko »Amalfi« z viteškim križem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo.

— **Odlikovani slovenski vojak.** Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili orožniški stražmojstri Makso Drol, Mihael Grabčič, Ivan Planešič in Jos. Železnikar. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: poddesetnik 2. pionirskega bataljona Ivan Duhkovič, korporal 2. oddelka za zgradbo mostov Ivan Juranič, narednik Peter Čare 70. nast. odd., korporala 27. pešpolka Karol Zupan in Karol Sobec, topničar 8. trdnj. topč. bataljona Matija Rožman.

— **Umrl je v Ljubljani** v deželni bolnišnici na ranah, dobljenih na južnem bojišču, gospod Hinko Žitko, iz ugledne Žitkove rodbine na Verdu pri Vrhniki. Cenjeni rodbini iskreno sožalje!

— **Na severnem bojišču** je padel junaške smrti gospod Vaclav Heller, inženir, dež. stavbni praktikant ter c. in kr. kadet.

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil Jožef Hribernik iz Ljubljane, Opekarska cesta št. 32, ki piše svojim staršem, da je zdrav in da pozdravlja vse svoje znanke.

— **Za črnovojnike.** Črnovojniki, ki so dne 16. avgusta vpoklicani, se opozarjajo, da se imajo pravočasno zglediti v vojašnici, ker je vsakršna zamuda kazniva. Kdor zamudi več kakor 8 dni, je kriv zločina in se kaznuje z ječo od 6 mesecev do dveh let. Manjše zamude pa se kaznujejo z zaporom od enega do treh mesecev. Željam, da bi se prideli h kakemu posebnemu krdelu, je mogoče le tedaj ugoditi, če se črnovojnik točno in pravočasno predstavi, oziroma zgleda.

— **Ženske v vojaških pisarnah.** »Neues Pester Journal« poroča: Vojno ministrstvo je poslalo vojaškim oblastim naredbo, naj se mesto pomožnih oficijalov in podčastnikov v vojaških pisarnah po možnosti proti dietam nameste ženske. V prvi vrsti pridejo v poštev vdove in sirote častnikov in podčastnikov. Kjer se ta naredba ne more izvesti, bodo častniki in podčastniki, ki opravljajo zdaj to službo, nadomeščeni z 42–50letnimi častniki in podčastniki, ki bodo vpoklicani pod orožje.

— **Ustanove Rdečega križa za vojaške invalide in njih vdove za 1. 1915** razdelilo je deželno in gospenje pomočno društvo Rdečega križa za Kranjsko in svoji zadnji seji. Prosilec je bilo 75, od katerih je bilo uslišanih 70. Dne 18. avgusta t. l. to je na rojstni dan našega presvitlega vladarja, hodejo se te ustanove in druge podpore v skupnem znesku 2257 K 60 v izplačale po deželni vladi, odnosno po podrejenih okrajnih uradih.

— **Velikodušno darilo.** Povodom 70. rojstnega dne je gospod stavbinski mojster Viljem Treo v Ljubljani velikodušno poklonil znesek 1000 K in sicer 400 K za pomožno in okrepčevalno postajo Rdečega križa na glavnem kolodvoru v Ljubljani, 200 K za perilo v objektu št. 1 belgijske vojašnice in 400 K kot prispevek za nabavo enega podmorskega čolna.

— **Krojaško deo za vojake,** ki so ga izvršili krojači in šivilje iz Ljubljane in okolice (samo bluze in hlače) in ga oddali pred 25. majem t. l. zavodu za pospeševanje obrti, izplačuje sedaj zavod vsak ponedeljek od 4. do 5. popoldne.

— **Nemško duhovništvo proti dražilcem in oderuhom.** Vsi nemški duhovniki v Lipskem so nastopili, kakor poroča »Grazer Volksblatt«, proti dražilcem živil. Na posvetovanju so konstatirali, da sicer ni naloga cerkve, pečati se s posameznostmi gospodarskega življenja, da pa ima v sedanjem trenutku cerkev pravico in dolžnost, nastopiti proti temu, če se izrablja gospodarska beda, da se dosega lo neprimerni dobički. — Pač hvalevredno delo in zelo priporočljivo, da se ga posnema povsod!

— **Prezvetni ljudje.** Prodajalka zelenjave, povprašana na trgu, če ima tudi kaj krompirja, se odreže, da ga ima dosti, toda kdor ga hoče imeti, naj pride ponj k nji na dom, pa ga dobi po 14 v kg. — Ljubljanska stranaka kupi pri znanu v Rudniku krompir ter ga pelje domov. Ko so stranko srečale Rudničanke, jo vprašajo, po čim ga je plačala. »Po 8 v kg«, je bil odgovor. »O, po ti ceni ga pa mi ne bomo dajale, rajši ga damo praščem!« No, menda je malo vaši v ljubljanski okolici, ki bi bile z ozirom na vse svoje dohodke tako navezane na Ljubljano, kakor ravno Rudniki. Radovedni smo, če bodo Rudničani

tudi po vojski svoje pridelke rajši dajali praščem, kakor pa bi jih prodajali v Ljubljani. Mogoče jih bodo pa morali? Prevzetnost jih zna sama kaznovati!

— **Ogrski trgovci s praščili hočejo bojkotirati dunajski trg.** Kakor poročajo iz Budimpešte, se je društvo ogrskih trgovcev s praščili posvetovalo o dogodkih na poslednjem dunajskem semnju ter sklenilo, prositi ogrskega ministrskega predsednika, naj vzame v zaščito ogrski praščiči trg in naj se, če ni druge pomoči, napravi nova tržna centrala v mejah dežele, da se na ta način popolnoma bojkotira dunajski trg.

— **Prodaja mesa na prosti stojnici.** Mestna aprovizacija je pričela danes na Vodnikovem trgu prodajati na prosti stojnici meso take živine, ki se je ponesrečila in se je morala vsled tega zaklati. Tako meso je sicer po imenu slabšeje kakovosti, toda zdravniško pregledano in povsem užitno. Na ta način je omogočeno tudi revnejšim slojem kupiti si kosček mesa. Danes je bilo meso take v sili zaklane krave v najkrajšem času razprodano. Kilogram je veljal 1 K 60 v.

— **Prodaja sočivja.** Kakor je znano, je tuzemsko sočivje in sicer grah, leča in fižol vsake vrste, v kolikor se jih ne porabi kot sveže sočivje, zaseženo v prid državi. Prosto prodajanje sočivja je po tozadnem ministrskem ukazu z dne 23. julija 1915, drž. zak. št. 206, prepoveduje. Pravna opravila, ki greše zoper to prepoved, so nična; vrhutega zapadejo tisti, ki so grešili zoper prepoved, občutni kazni. Izvršilni predpisi, ki se bo ž njimi uredila poraba sočivja, izidejo že v kratkem.

— **Limone so tu!** V mestnih vojnih prodajalnah so od danes naprej prodajali limone po 24 v. Kasneje pride na vrsto mnogo lepše in tudi nekoliko dražje blago.

— **Prepoved nabiranja mravljinjajec.** Godzna mravlja spada med one koristne žuželke, ki pokončujejo škodljive žuželke, posebno pa smrekovega prelca. Poslednega poznajo posebno dobro v severnih delih naše države, kjer je mnogokrat nastopil v velikih množinah in upustil razsežne gozde. Na Kranjskem sicer že več let ni opaziti velike kvare po škodljivih žuželkah, vendar je lahko mogoče, da se škodljivci, bodisi v obliki jajčeca, ličinke ali gosonice, bube, hrošča ali metulja занесо iz drugih krajev z železniškimi vagoni. Pri današnjih razmerah pa bi bilo preganjanje teh škodljivcev jako težavno, ako ne sploh onemogočeno. Ker je dognato, da nam godzna mravlja pomaga preganjati žuželke, je bila izdana leta 1891. oblastna prepoved nabiranja mravljinjajec, ki so jih ponekod v velikih množinah nabirali in pošiljali trgovcem. Dotična prepoved je še vedno v veljavi in zato ob tej priliki opozarjamo nabiralce kakor tudi trgovce.

— **Gospod dr. Ivan Jurečko** naj sporoči svoj naslov radi važne zadeve našemu uredništvu.

— **Goriška slovenska gimnazija.** Vodstvo tega zavoda (dr. Ipavc) je začelo v Ljubljani. Tu se dobi tudi spričevala. Najbolje je pisati na posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani.

— **Kdo kaj vé o rodbini Fran pl. Reya** — starši in dve hčerki, Elvira in Milka — iz Števerjana pri Gorici? Ubegli so od doma ob izbruhu vojne z Italijo, a do zdaj še ni ostalih njih svojcem, niti meni ničesar znano o njih. Prosim, komur je kaj znano o njih, da mi sporoči proti eventualni odškodnini na naslov: Matko Penko, p. Torre, Istra.

— **Kdo vé kaj o Josipu Zoru** iz Medvoda, desetniku c. in kr. pešpolka št. 17., 2. kompanija, vojna pošta št. 32, o katerem ni že več kakor deset mesecev nobenega poročila, je naprošen, da sporoči njegovi soprogi Jožefi Zor, v Ljubljani, Poljanska cesta 21. — Kdor kaj vé o sedanjem bivališču družine Černovic, prej v Gorici Via del Corno 13/L, naj to blagovolji naznaniti nadučitelju Francu Šetincu, Prevorje, pošta Pištani, Štajersko.

— **Išče se družina Gabrijelečič** iz Ložic št. 114 pri Gorici, in družina Valentinčič iz Plavi pri Gorici. Kdor kaj vé o njih, je v ljudožno naprošen, sporočiti na naslov: Josip Gabrijelečič, k. k. Lansturmwachhabaon, 2 Kompagnie, Ljubljana.

— **Jožefa Pider** iz Bele št. 7, občina Spitalič pri Motniku, prosi, ako kdo kaj vé za njenega moža Janeza Pider. Služil je pri 27. domobranskem polku 3. stotniji, F. P. Nr. 307. Pisal je zadnjič 9. decembra 1914. Zvedela je samo toliko od njegovih tovarišev, da se je potem nahajal v bolnici v Sarajevu. Kaj se je zgodilo z njim, ne ve nobeden.

— **Umrl je v Ljubljani** na Poljanski cesti št. 49 jermenarski mojster gosp. Jakob Šega. — P. v m!

— **Javna knjižnica Gospodarskega in izobraževalnega društva za dyorski okraj** je izposodila v mesecu

juliju 2865 knjig. Knjižnica posluje v društveni sobi Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčana na Rimski cesti) ob sredi, petkih in sobotah od 6. do 8. zvečer, ob praznikih in nedeljah od 10. do 12. popoldne.

— **Mestna zastavljavnica Ljubljanskega naznanja** slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba, in sicer dne 12. in 13. avgusta 1915 za v mesecih juniju in juliju 1914 zastavljenih dragocenosti, vršiče se vsak dan od 8. do 12. popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovev zapadlih predmetov, temveč le najkasnejši zadnji dan za stranke pred dražbo.

— **Corrigendum.** V včerajšnjem našem poročilu o seji ljubljanskega občinskega sveta se mora na 3. strani, v 1. stolpcu, 8. vrstici čitati seveda: »Obč. svet. Pammerju odgovarja, da je planarna še vedno privatno podjetje; večina delnic je sicer v mestnih rokah, toda vse še ne in dokler se to ne zgodi, zavoda ne bo mogoče komunistirati« (ne pa: komu nadzirati).

— **Pasja nadlega v Spodnji Šiški.** Zadnje čase se je v Spodnji Šiški priklatlilo polno tujih psov, ki letajo okoli brez znamk. Pa tudi domačih psov je mnogo, ki se potepajo okoli brez pasjih znamk ter nadlegujejo ljudi. Na Kolodvorski cesti ima neka ženska cucka, ki vse noči pretuli, da ljudje v sosednjih hišah ne morejo spati. Prosimo in zahtevamo v interesu zdravstva in nočnega miru, da se temu takoj odpomore, ker je prav lahko mogoče, da se zanese steklina.

— **Južnoštajerska hranilnica v Celju** bo oddala podpore iz jubilejske ustanove Cesarja Franc Jožefa I. in »Spodnještajerske jubilejske ustanove« dijakom ali učencem slovenske narodnosti, ne oziraje se na kakovost in ne na mesto šole, katero obiskujejo. Prosilci za podpore iz Cesarja Franc Jožefa I. jubilejske ustanove morajo biti pristojni v okraje: Šmarje pri Jelšah, Gornji grad, Šoštanj, Sevnica ali Vransko, oni, za podpore iz Spodnještajerske jubilejske ustanove« pa smejo biti tudi iz drugih okrajev na Štajerskem. Prošnje je vložiti do 1. septembra 1915 pri Južnoštajerski hranilnici v Celju ter priložiti njim ubožno spričevalo, domovnico in spričevalo o zadnjem minoletem šolskem tečaju, ter mora imeti prosilec najmanj prvi napredovalni razred. Visokošolci pa se morajo izkazati s spričevali o državnih izpitih, oziroma s potrdili dveh docentov glavnih predmetov v povoljnih pri njima opravljenih zasebnih izkušnjah, z indeksom, ki svedočuje pohajanje predavanj v minoletem in vpis v tekočem tečaju. Podpora smejo tudi dobiti začetniki v javnih službah.

— **Maribor.** (Poskušeni roparski umor.) Dne 3. t. m. je prišel posestnik Peter Lavko iz Sloven. Gradca po kupčiji v Maribor ter nosil seboj 1100 K. Poprejšnjega dne je dobil pismo, v katerem ga vabijo prodajalci lesa pod zelo ugodnimi pogoji, da naj pride k Sv. Križu nad Mariborom. Lavko se je tudi res napotil označenega dne tje, kar počel na cesti med Kamnico proti Sv. Križu za njim strel iz revolverja in ga zadene pod levo kost na glavi, vsled česar se je za trenotek onesvestil. V trenutku pa, ko je planil nadenj morilec in mu hotel izpuliti iz notranjega žepa listnico z denarjem, se je zopet zavedel in skočil pokoncu, vsled česar je morilec pobegnil v bližnji gozd. Lavko mora imeti pač izredno zdravo naravo, kajti kljub nevarni rani je prišel s kroglo v kosti, sam v mesto, potem pa se peljal proti domu in nato zopet nazaj v Maribor, koder se je napotil s komisijo na kraj poskušenege umora in ropa. Morilec je pač moral vedeti, kaj želi Lavko kupiti, ker drugače bi ga bil težko zvalil. Kak ožji poznavalec Lavkota in se poslužiti človeka kot morilca, katerega Lavko sam ne pozna. Eno bo pa z gotovostjo smatrati, namreč, da poskušeni roparski umor ne izvira iz iniciative ene same osebe. Orožništvo in mestna policija so pridno na delu, vendar doslej se še ni posrečilo storilca izslediti, dasi se je preiskalo že skoro vso okolico in mesto samo. Lavko je moral še istega dne, 3. t. m., v splošno bolnico, koder so ga operirali in mu odstranili kroglo. Operacija je bila lahka, ker je krogla lepo sedela v kosti. Najbrže je bil oddan strel iz velike daljave, ali pa je bilo orožje, revolver, slab in star. Lavkotu niti treba ni, biti še nadalje v bolnici, le rano mu vsak dan očistijo in prevežejo. S polboljšanjem zdravstvenega stanja pa se ranjenemu tudi popolnoma vrnil spomin, tako, da je lahko dal par točnejših informacij. Iz teh sledi, da mu morilec že od preje ni bil neznan. Gre najbrže za osebo nekega bivšega pomožnega uradnika tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva, po imenu Peitler. Peitler mima slabe mladostne

vzgoje in je doštudiral gimnazijo in, če se ne motimo tudi nekaj časa poslušal pravo. Baš takrat pa je začel v slabo družbo in taval ter padal vedno nižje. Končno je bil, predno je prišel sem na okrajno glavarstvo, celo urednik ptujskega »Štajerca«. Dolgo ni vzdržal. S čim se je preživljal v zadnji dobi, nihče ne ve do dobra. Domnevajo, da je bil gmotno silno slabo založen in, da ga je to, kakor tudi preobilo uživanje žgane pijače, končno privedlo na pot, ki pelje v pogubo. Zločinca do danes sicer še nimajo, a obsežno zasledovanje, ki se je uvedlo, da upati, da ga v najkrajšem času doseže roka pravice, kajti ves tukajšnji, kakor tudi vsi sosednji okraji so alarmirani in razne varnostne oblasti ga pridno iščejo.

— **Kino Ideal.** Danes pričenjajoči se ter do vstevši ponedeljka trajajoči spored vsebuje učinkovit igrokaz iz sedanjih časov »Kaj je prinesla vojna pošta«, kojega izvrstno izvajanje kakor tudi vseskozi pozornost vzbujajoče dejanje, je prav umetniško. — »Gospod lekarnar se ženik« je moderna veseloigra prve vrste, ki vzbuja skrajno živahnost. — Ravnotako izvrstna je burka »Potilna kopel«, katera se predvaja pri večernih predstavah. — Izven tega so v tem izbornem sporedu tudi krasni naravni posnetki »Iz nizkih Alp«. — Spored je tudi za mladino primeren.

Razne stvari.

— **Časopisje na Nemškem.** Dne 1. julija je nehalo izhajati 200 nemških časopisov. Od začetka vojne je ustavilo izhajanje že več kakor 1200 časopisov.

— **Strašen zločin** so odkrili včeraj v Deutsch - Brodersdorfu pri Dunaju. Roparji so vdrli tam ponoči v hišico kmeta Jursitzkega ter so umorili gospodarja, njegovo ženo in 17-letno hčerko. Dekle je skušalo zbežati, toda zločinci so jo dohiteli in potem kar na dvorišču zaklali. Dosedanje poizvedbe še niso imele uspeha.

— **Vanderbilt o inseratih.** Ameriški večstokratni milijonar Vanderbilt je iz lastnih izkušenj dobro spoznal veliki pomen oglasov v časopisih. Pri neki priliki je rekel: »Kako pa naj svet ve, da imaš kaj dobrega na prodaj, če tega ne razglašiš?« Če si v kako podjetje vtaknil le en dolar, pripravi hitro še drugi dolar za oglas, po katerem bo svet za tvoje podjetje izvedel.

— **Izreden konkurz.** Pri dunajskem deželnem sodišču je bil te dni končan konkurz, ki je tekel celih 43 let. Pred 43 leti je prišel neki uradnik v konkurz. V teh dolgih letih se je marsikaj spremenilo: opeotvano so bili določeni novi konkurzni komisariji, novi upravniki mase, novi člani upniškega odbora, samo dolžnik je ostal vedno isti in je bil jako zadovoljen, da je v knurzu, ker je vseh 43 let dobival redno svojo mesečno rento. Šele, ko je ta dolžnik umrl, so konkurz končali in upniki so dobili ne le 100 procentov svojih terjatev, nego tudi 50 procentov obresti.

— **Ogovor na cesti.** Pri dunajskem civilnem sodišču je neko dekle vložilo tožbo proti sinu bogatega posestnika na plačilo 32.000 kron, ker jo je toženec zapeljal in zmanjšal verjetnost, da se dekle omoži. Toženec je tožiteljico na cesti ogovoril in ona je to dopustila ter ga tudi kmalu potem obiskala na njegovem stanovanju. Sodišče je tožbo odbilo, češ, tožiteljica je že toliko pametna, da je vedela, kaj je hotel toženec, ko jo je na cesti ogovoril. Iz tega, da se je tožiteljica pustila na cesti ogovoriti in da je toženec obiskala na njegovem stanovanju, izhaja, da o zapeljevanju še govora ni. Proti tej sodbi se je dekle pritožilo. Pritožba pravi, da dandanes ni smatrati za nedopustno, če kdo kako dekle na cesti ogovori. Iz takih pocestnih znanstev je postalo že mnogo zakonov. Tudi tožiteljica je na to računala. Toda niti drugo sodišče, niti najvišje sodišče se nista hoteli sprijazniti s tem naziranjem in sta pritožbi zavrnili.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

— **Za Rdeči križ:** F. Exel iz Vojnika pri Celju 10 K, mesto venca na krsto gospe R. Brezovnikove v Vojniku, in dr. Josip Ažman, odvjetnik v Ljubljani, globo 15 K. iz dveh kazenskopravnih zadržev. Skupaj 25 K; za Ciril-Metodovo družbo: V. Žužek na N. V. ladji St. Georg iz Pulje, 70 K;

— **Za Slovenski zavod za slepce:** prof. dr. M. Murko iz Celja 10 K in Hinko Šiško, poštni asistent v Bellaku, 6 kron. Skupaj 16 kron.

— **Za primorske begunce:** profesor dr. M. Murko iz Celja 10 K. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. avgusta: Peter Szucsik, lovec; Velimir Marko, pešec; Josip Kotan, domobranec, vsi v deželni bolnišnici kot podružnici garnizijske bolnišnice.

Dne 4. avgusta: Martin Stepovič, domobranec; Mihael Horvat, pešec; Ivan Fedel, pešec, vsi trije v deželni bolnišnici kot podružnici garnizijske bolnišnice. — Terezija Martinelli, mestna uboga, 87 let, Japljeva ulica 2. — Ana Slak, rejenka, 9 tednov, Žabjak 3.

Dne 5. avgusta: Frančiška Kastelic, vdova železniškega sluga, 61 let, Poljanska cesta 47.

V deželni bolnišnici.

Dne 1. avgusta: Stanko Kozlevčar, čevljarjev sin, 3 dni.

Dne 2. avgusta: Viljem Brandt, zasebnik, 73 let.

Dne 3. avgusta: Frančiška Kaltenekar, užitarica, 70 let.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 Srednja letna količina 736 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	737,4	24,8	sl. jzah	jasno
7.	9. zv.	737,6	17,1	"	"
7.	7. zj.	737,9	13,7	sl. svzh.	megleno

Srednja včerajšnja temperatura 17,7°, norm. 19,5°. Padavina v 24 urah mm 0,0.

Negovanje las s Pifavonom

Največja dobrota, ki jo morete izkazati svojim lasem.

Steklenica K 2,50, dosti za več mesecev

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot pristni želodčni liker

Bližu in daleč Vse ga pozná, Kdor ga ima, Ima zdravje doma!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“ Zavračajte ponaredbe!

Naslov za naročila „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem, in znanem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Vinko Žitko

dne 6. t. m. na težkih ranah, zadobljenih na južnem bojišču mirno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Priporočamo ga v blag spomin!

VERD pri Vrhniki-Ljubljana, 7. avgusta 1915.

Žalujoča rodbina Žitko.

1932

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem, in znanem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni dobri soprog, oče, stari oče in stric, gospod

Jakob Šega

Jermerar

danes, dne 7. t. m., ob 3. uri zjutraj, po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 49, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša za dušnico se bo služila v ponedeljek, dne 9. t. m. ob pol 8. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Priporočamo ga v blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 7. avgusta 1915.

Marija Šega, soproga. Leopold Šega, sin. Alojzija Šega, Ivana Neumann roj. Šega, hčeri. Vsi vnuki in vnukinje.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

„Društvo inženjerjev v Ljubljani“ naznanja, da je njegov član, gospod

ing. VACLAV HELLER

deželni stavbni praktikant in c. kr. kadet

dne 1. julija t. l. padel junaške smrti na severnem bojnem polju.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, v avgustu 1915.

Društveni odbor.

1917

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskreno ljubljenega nenadomestnega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta, svaka in strica, gospoda.

Ivana Müller-ja

trgovca, posestnika, častnega občana itd.

izrekamo tem potom vsem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi prečastiti duhovščini v Zagorju, slavnemu prostovoljnemu gasilnemu društvu v Zagorju, gg. obč. odbornikom, vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so spremili nepozabnega nam pokojnika na njega zadnji poti.

V ZAGORJU, dne 7. avgusta 1915.

Globoko žalujoča rodbina
Müller-jeva.

Kontoristinja

1931

večja slov. in nemšk. jezika, knjigovodstva, strojepisja ter nemške stenografije, želi premeniti mesto. Ponudbe pod „M. G. 1930“ na upr. Sl. Nar.

Kapl. se

1921

kratek klavir

ali pianino dobro ohranjen.

Ponudbe pod „klavir“ na upr. „Sl. Nar.“

15 koscev

potrebuje

1919

Ivan Ogrin, Laverca.

Spreten brivski pomočnik

se proti jako dobri plači takoj sprejme

1925

pri O. FETTICH - FRANKHEIM, Ljubljana.

Spreten risar

(abiturijent)

1927

želi primerne pisarniške službe.

Ponudbe na upravn. „Sloven. Naroda“ pod „risar/1927“.

Iščem v najem

1915

gostilno

za mesec december letos ali pa za januar 1916. Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“ pod „v najem/1915“.

Kontoristinja

z večletno prakso, zmožna stenografije, strojepisja in sploh vseh pisarniških del, se takoj sprejme z dobro plačo v razpošiljalni trgovini

1923

R. Stermecki, — Celje.

Trgovci o izobražena, zanesljiva družina sprejela bi vodstvo event. kupila dobro idoto

1926

trgovino

najraje v večjem trgu na Kranjskem ali Štajerskem. Naslov: Begunci Ravno št. 1, pošta Nova vas pri Raketu.

Važno za begunce in rekonvalescente!

VILA

na Bledu se da poceni v najem.

Leži pri jezeru, lastna jezerska kopel, 2 čolna, vodovod, dobre peči, pripravna tudi za prebivanje pozimi. Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

1916

Proti

9

zobobolu in gnjilobi zob izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom i krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1903.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim ljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Nemški gospod išče, da se priučiti slovenskemu jeziku, pouka pri kahi dami. Želi se družabno obče-čevanje.

1954

Ponudbe pod „Slovenski jezik“ na upr. „Slov. Naroda“.

Gostilno

vzamem v najem ali pa v račun.

Kje na Štajerskem v kakem mestu ali pa v okolici. Naslov pove upravn. „Slovenskega Naroda“.

1903

Sprejemem 2 dobra

1905

čevljarska pomočnika

takoj v trajno delo.

Alojzij Fabian, čevlj., mojster v Crnomlju.

Prodajalka

izvežbana v manufakturni in galanterijski stroki, želi premeniti službo. Nastop tudi lahko takoj.

1879

Ponudbe na upravn. „Slov. Nar.“ pod „Dobra moč 1914/1915/1879“.

Hišnica

1918

oženjena, vajena hišnih del se sprejme takoj. Zglasti se je na Bleiweisovi cesti št. 13, I. nadst. od 2.—4. pop.

Izučenega vrtnarja

ki bi vzel vrt v najem, išče graščinske oskrbnitve v Radovljici. Dotičnik naj se po možnosti zgleda osebno ali pa naj pošlje svoja spričevala s primernimi pojasnili. Rok zglastitve do konca avgusta t. l.

1906

Franc Brezigar

veletržec iz Gorice,

naznanjam svoji družini, da se nahajam

v I. marškompaniji, Lir. 27.

Admont, Štajersko.

Turške srečke

se kupijo.

Ponudbe pod „Turki“ na upravn. „Slov. Naroda“.

1696

Izgubljen je bil

ob vhodu v Tivolski park ali na poti med Tivolskim parkom in pošto

Iornjon

iz želvovine, vdelen v zlato ter z monogramom „M. D.“ Odda naj se proti najdenini v hotelu „Unlon“, soba št. 92.

Mlad mož

zmožen slovensčine in nemščine, vojašine prost, ekspedient in skladiščnik, pismenih del vajen in ki je pri Mahrju prisostoval trgovskemu pouku, išče trajnega mesta, gre pa tudi kot strežaj h gospodi ali kaj podobnega. Ponudbe na upravn. „Slovenskega Naroda“ pop „Trezen in pridne/1896“.

Sprejemem takoj spretnega

slastičarskega pomočnika

Jakob Zalaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 21.

1910

Sprejemem

učenko

najmanj 14 let staro, poštenih staršev, dobro v računu in pisavi in ki ima veselje do trgovine. Sprejemem tudi učenca z istim znanjem.

1922

F. SKUŠEK, trgovec v Metliki.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija.

Vozenje na roko in stroj.

Plisiranje.

Zunanji naročilo se ustrezno vestno in točno.

Pozor!

Pozor!

„Kino Central“ v deželnem gledališču

se predvaja

1928

v soboto, nedeljo in ponedeljek

ganljiva drama

Dva seržanta sanitet. kordona.

Ta drama ima za predmet moč pravega, nesebičnega prijateljstva. Naslanja se na slovito pesnitev »Poročstvo« (Die Bürgschaft) nemškega pesnika-velikana Schillerja. Drama obstoji iz 5 delov, igrajo jo najboljši igralci in je vprizorjena z vso fotografsko umetnostjo.

Program dopolnjujejo krasne veselice in zanimivo avstrijsko vojno poročilo.

Predstave v soboto in ponedeljek ob 4., 1/2. 6., 7. in 1/2. 9. uri; v nedeljo ob 1/2. 11. dop., 3., 1/2. 5., 6., 1/2. 8. in 9. uri zvečer.

Vzitrine in kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna“.

Vojne in platnene

uniforme

1914

zgotovljene

in

Jos. Rojina

Ljubljana

: po meri : Franca Jožefa cesta št. 3.

70 hektolitrov rizlinga

I. vrste, zjamčeno naravnega vina
prodaja **ANTON RADI**, Dečni vrh
pošta Raka pri Krškem. (20 min
od postaje Videm - Krško). 1891

2 meblirane sobe

spalnico in jedilnico, če mogoče s po-
rabo kopalnice **se išče**. 1908

Dr. VIDMAR, Tobačna ul. 11, 1. nad.

Stalna stranka išče mirno

stanovanje

z eno sobo kuhinjo in pritliklinami za
novembrov termin. Zarnikova
ulica 9. II. nad. desno, Ljubljana.

Lepo solnčnato 1901

stanovanje

Visoko pritliklje obstoječe iz 2 sob, 1 večji
in 1 manjši kabinet, kuhinje predsoje in z
ostalimi pritliklinami, jako primerno za pen-
zioniste **se odda s 1. novembrom** mirni
stranki. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Oddasta se 1867

2 sobi s kuhinjo

za takoj. Izve se
v Konjušni ulici št. 12.

Gospodična

vešča slovenskega, nemškega in itali-
janskega jezika, korespondence in stro-
jepisja, **želi vstopiti v primerne**
službo. Ponudbe na upravištvo »Slo-
vensk. Naroda« pod »Slovenka/1858«.

Limonova esenca

1 steklenica 1 krono
odgovarja 10 limonam.

Lekarna Trnkoczy,
zraven rotovža v Ljubljani.

Za gospo in gospodično!

Več begunk iz Goriškega
šče dela za šivanje raznega perila in vseh
vrst vezenja, posebno pa belo vezenje. Št.
Vid pri Ljubljani, Cirmanova vila pritliklje.

Zanesljiva služkinja

se takoj sprejme na deželo k rod-
bini s tremi otroci. Ponudbe pod »Sta-
jerske/1856« na upravištvo »Slo-
venskega Naroda« 1856

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s travkami in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj
tiskovnih štampilj

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Predtiskarija

najnovjših vzorcev
za vezene obleke
in bluže.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Hartschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hišna in kuhinjska oprava. Postekljen posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in

uradniške

: uniforme :

po meri

v najkrajšem času.

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, predsoje, kuhinje,
sobe za služkinjo, shrambe in z osta-
limi pritliklinami, na zdravem zračnem
prostoru, **se odda s 1. novembrom**
mirni stranki. Poizve se v Tobačni
ulici 24., 1. nadstr. v Ljubljani.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, 1836

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v

središču mesta.

"Priporoča in namešča le boljše"

službe iskajoče vsake vrste

kakor

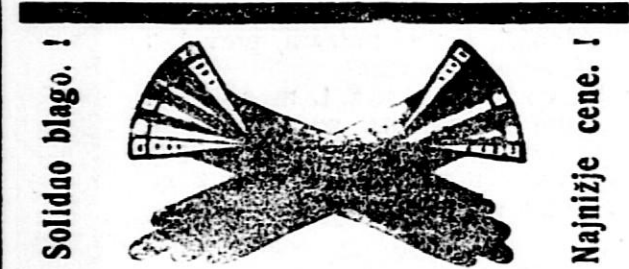
privatno trgovsko in gostilniško osobe

izbira različnih služeb, zlasti za ženske

Vestna in kolikor možno hitra postrežba

zagotovljena.

Pri vsanjih vprašanjih se presi za odgovor znamka.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in

glace-rokavle, modno blago za

gospode in dame, raznovrstne fine

parfume, ročna dela in materijal,

kirurgične predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za

nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imeno-

vano posredovalnico. Vse vrste posestev, vile in zem-

ljišča na izbero. — Tajnost zjamčena. —

Peke za črn kruh

sprejme tvornica kruha

„ANKER“ na Dunaju, Anshergasse šteč. 35.

Voznina se po sprejemu vrne.

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpergasse 49 K, 2. Stock

Vojaški čevlji

za častnike in moštvo

se dobe v vsaki množini v zalogi tovarne:

Peter Kozina & Ko.

LJUBLJANA, Breg šteč. 20.

2 čevljarska pomočnika

se sprejmeta v trajno delo.

M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

DRVA

vsake kakovosti 1893

se kupijo po najvišjih cenah.

Ponudbe do 10. avgusta pod »Les/

1893« na uprav. »Sloven. Naroda«.

2 spretni prodajalki

popolnoma zmožni slovenskega in nem-
škega jezika, 1899

išče za takoj manufakturna trgovina

Avgust Lakitsch, Celje.

Proda se

pritlična hiša

z 2 sobama, kuhinjo in shrambo. Pred hišo
je lep vrt in vodnjak. Zraven spada tudi lep
smrekov gozd. Pripravno bi bilo za roko-
delce ali penzioniste. Posedstvo je brez vsa-
cega bremena in se lahko takoj proda.
Več se poizve na naslov: **Andrej BIZJAK**,
Križ 23, pošta Komenda, Gorenjsko.
1882

Sijajna naložitev kapitala.

Hiša v Ljubljani

v zdravi solnčni legi, poleg postaje
elektr. cestne železnice, 3 nadstropna,
nova, še 13 let davka prosta s kosma-
tim doneskom 12.000 K, čistim don-
eskom 10.000 K, se pod ugodnimi
pogoji proda. 1886

Glavnica se obrestuje čisto po 5 1/2 %.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!
K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo,
500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; ele-
gantno grajeni, lahke tekoči, s la pnevmatikami, kompletno in
s 3letno garancijo. Sveži močni plašči po K 6—, 7—, 8—,
5—, 6—. Popravila, emajlir. in poniklanje in vse kolesarske
potrebnosti po cenah na debelo.

A. Weissberg, tvojniška zaloga koles in šivalnih strojev,
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
cene podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-
vršne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni materijal za
stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša
prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
ker delam brez agentov, se cene velike nižje.

St. 12.031. 1885

Razglas.

Na ukaz c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 16. julija 1915
št. 18.405 določa mestni magistrat ljubljanski za živila, navedena na
posebni tiskovini pod naslovom „Maksimalni tarif št. A in B“, naj-
višje cene, po katerih se jih sme prodajati ali kupovati. Maksimalni
tarif se bo po potrebi od časa do časa izpreminjal, vsaka nova iz-
daja tarifov pa se opremi s prihodnjo zaporedno številko.

Najvišje cene se bodo objavljale na trgu na posebnih deskah.
Maksimalne cene pa ne veljajo za imenovana živila le, če se pro-
dajajo ali kupujejo na trgu, marveč tudi, če se trguje z njimi po
mestu, vsled česar morajo vsi obrtniki, ki se pečajo s prodajo takih
predmetov, imeti vsakokratni maksimalni tarif na vidnem mestu nabit
v svojem obrtovališču.

Prodajalci kakor kupci, ki se pregreše zoper odredbo, se bodo
po obstoječih zakonih najstrožje kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 29. julija 1915.

3 elegantna stanovanja

Vsako z 3 oziroma 4 parket. sobami z balkonom, event. celo 1. nadstropje z 7 do 8 sobami, kuhinjo, verando, kopalnico, šrambo, sobo za služkinjo, dvorano, podstrešjem, lastnim deležem vrta in skupno pralnico se oddajo z 1. novembrom t. l. ali prej v najem. Več se izve istotam pri lastniku J. TRIBUČ, na Glavnih h. št. 37, ob Tržaški državni cesti. 186

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lasni ban-čni hiši v Gosposki ulici šte. 12. Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenl takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za III. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije. Žrebanje 10. in 12. avgusta 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečka K 20.—, 1/4 srečka K 10.—, 1/8 srečka K 5.—.

Cene za novo vstopivše igralce:

1/1 srečka K 120.—, 1/2 srečka K 60.—, 1/4 srečka K 30.—, 1/8 srečka K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštini nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Najbolj priporočljivo!

Pfaff šivalni stroji

Puch vozna kolesa

najnoveše konstrukcije, za vsako obit najbolj pripravi. 10 letna garancija. Ponk v velenju brezplačen!

lahka in trpežna, priznana najboljša v monarhiji. 2 letna jamstvo!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po cenl. Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik.

Zastopniki se sprejemajo.

Za novembrov termin se odda

elegantno stanovanje

v vili, visoko pritličje s 4 sobami, kopalno sobo in verando, dalje

stanovanje

s 4 sobami na Bleiweisovi cesti 20. v III. nadstropju in 1884

za takoj se odda

kletno stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo. Vse se poizve v pisarni FILIP SUPANČIČA, Bleiweisova cesta št. 18, I. nadstropje.

Odda se tudi

velika prodajalna s skladiščem na Turjaškem trgu.

Zobni atelije

Leopold Weiss

Ljubljana, hotel Malič.

Uljudno naznanjam, da sem se zopet vrnil in poslujem od 8.—12. dopoldne in od pol 2.—6. pop.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja odessa, bradavice, obtiščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z Rla balzamom. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50. Kemezy, Košice (Kassa) I Postfach 12/22, Ogrsko. 1842

100 I domače pijate!
osevjujete, slastne in šego gaseče si lahko vsakdo sam napravi s majhnimi stroški. V zalogi so ananas, jabolčki, grenadinec, malinovce, maskatni brusnice, poprovi metovec, pomarančevce prvenčevce, viliševce. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto rumu in agnja. Sestavine s natušina navodilom stanejo K 4-50 franko po povpreju. Na pet takih porcij dam eno zastoj. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice i. t. d. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delavnost ne upi.
Jan Grolich, Engel-Drogerie Brno, št. 639, Moravsko

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

.. Izposojevanje .. ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone. .. Vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.
Brzojavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ..

IV. c. kr. avstr. razredna loterija.

Žrebanje 3. razreda se vrši 10. in 12. avgusta 1915.

Dobitki		kron	
1 za	80000	Cela srečka	K 40.—
1 "	40000	1/2 srečke	K 20.—
1 "	30000	1/4 srečke	K 10.—
3 po 10000 =	30000	1/8 srečke	K 5.—
6 " 5000 =	30000		
10 " 2000 =	20000		
30 " 1000 =	30000		
55 " 600 =	33000		
53 " 400 =	21200		
2590 " 160 =	414400		
2750 dobitkov	K 728600		

Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.

Srečke za ta razred priporoča

Ljubljanska kreditna banka

poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije v Ljubljani

in njene podružnice v Celju, Celovcu in Splitu.

Na razpolago je beguncem, boljši družini 1888

stanovanje

s 6 sobami, lepo opremljenimi (8 postelj), kuhinjo, pritliklinami, zelenjadeskim vrtom, parkom in vodovodom, proti izredno nizki odškodnini. Kje, pove upr. Slovenskega Naroda.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 10

šmbožev trg šte. 9.

Lasne kite

v veliki zalogi, najfinije kako-vesti po 7, 9, 12 in 16 kron — vse vrste lasne podloge in mrežice — barva za lasne in brado „Nerli“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

(Križišče Mestnega in Starega trga).

: Postrežba točna in vestna. ..

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 202,841.494.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 30. julija 1915:

K 85,944.552.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče c. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Erzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Absolvirana učenka

trgovskega tečaja 1871

želi vstopiti v prakso.

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«

Suhe gobe, fižol, vinski kamen

sploh vse deželne pridelke kakor tudi prazne dobro ohranjene vreče kupi **ANTON KOLENC** v Celju, Graška cesta 22. 1686

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporoča

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Malo posestvo ali hiša

tudi z gostilno se kupi ali vzame v najem v bližini mesta. — Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod „J. V. 30./1876“. 1876

Gospod

ki je dovršil 3 gimnaz. razrede in trg. tečaj želi takoj vstopiti v špecerijsko trgovino ali z meš. blagom kot 3 mesečen praktikant. Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.« pod „praktikant/1898“.

5000 hekto belega in rdečega hrvatskega

VINA

od letnikov 1912, 1913 in 1914 ponuja po dnevnih cenah veletrgovina z vinom

Alex. Breyer & sinovi, Križevci, Hrvatsko.**Prodajalka ali pomočnik**

se sprejme takoj ali pozneje

v mešano trgovino trdke 1869

F. Gajsek, Loka pri Žusnu, Sp. Štajersko.

proti dobri plači. Prednost imajo izvežbani manufaktursti z doraslo starostjo in dobrimi referencami.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštnine prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvornica ur

JAN KORNAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 885. (Češko). Nikljasta ankerica K 3'80, boljše kakovosti K 4'20, v starosrebrnem kovinskem rokoku okrovju K 4'80, s švicar. kolesjem na sidro K 5'—, Vojne spominske ure K 5'50, radijeve žepne ure K 8'50, nikljasta budilka K 2'90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Popravila in preobleke
točno in ceno.Popravila in preobleke
točno in ceno.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, Selenburgova ul. 6. **Anton Boc** Glince, Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Gorčeva kolesa

za trpez

službo

šport

zabavo

nedosežna.

Največja zaloga pnevmatike s polnim jamstvom.

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in dell

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“ nasproti Kolizeja).

THE VERA
American Shoe
za gospode in dame
so dospeli
iz Amerike.

Edina prodaja
čevljarnica
J. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 . . . . . K 740,000.000.—

Vlog . . . . . „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada . . . . . „ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je **pupillarno varna** instoji pod kotrolo **c. kr. deželne vlade.**

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Oderuštvo z živili na Kranjskem.

Spošno bi se mislilo, da bo vojna, ki jo bide sedaj naša monarhija, povzdignila moralo in nesebičnost vseh slojev, posebno pa onih, ki jim ni treba tvegati svojega življenja na bojišču. Toda dogaja se pri gotovih ljudeh ravno nasprotno. Spošno se je namreč razširilo navijanje cen najpotrebnejšim stvarim, predvsem živilom, ki ga smemo imenovati že oderuštvo.

Tako navijanje cen se pojavlja skoro na vseh poljih, in sicer pri producentih, kakor tudi v trgovini. Spošno pomanjkanje blaga pospešuje to navijanje. Pojavilo pa se je celo tudi pri blagu, ki ga je preobilo, tako n. pr. pri nas pri kompirju in pri sladkorju.

Kot spošno sredstvo, preprečiti oderuštvo, so že kmalu po izbruhu vojne smatrali določevanje maksimalnih cen. Toda glavna napaka pri tem je bila, da so se maksimalne cene navadno prepozno določile, ko sta se oderuštvo in špekulacija že preveč vgnezdila ter raztegnila svoje polipske roke.

Poseglo je vmes zakonodajstvo. Izdale so se ostre odredbe proti dražilecem živil. In marsikateri takega nečloveškega oderuha je seveda zadelo zasluženo, morda celo preizka kazen.

Posebno ostro se je postopalo proti onim osebam, ki so zadrževale in kopičile blago. § 8., št. 2 ces. naredb., drž. zak. št. 194/1914, pravi: »Kdor razširja neresnično poročila ali vporablja kak drug pomoček, da bi povzročil dražnjo neobhodno potrebnih reči, zagreši pregrešek. Ravno tako tudi vsak, kdor pokupi neobhodno potrebne stvari ali utesnjuje trgovino.«

Da je tudi pri nas na Kranjskem razcvetelo oderuštvo, je pač dobro znano. Vsaj se je po nekaterih krajih kar javno agitiralo za podraževanje najpotrebnejših živil. In nekateri producenti so zadržali toliko blaga, da se jim je končno prav pošteno pokvarilo. In tako vidimo, da v marsikaterem kraju, v marsikateri vasi gnijejo pod zemljo živila, s katerimi bi se nasitilo mnogo lačnih žolodcev.

Ljubljansko deželno sodišče je v tem oziru spoznalo in tudi kolikor je bilo v njegovi moči, izvršilo svojo nalogo. Kaznovalo je po prej omenjenih določbah celo vrsto producentov, prekupovalcev in trgovcev in jim naložilo zelo stroge zaporne in denarne kazni.

Rad bi prekopovanja krompirja je bilo doslej kaznovanih osem večjih prekupcev. Deželno sodišče jim je naložilo kazen od enega tedna do 14 dni zavora in razen tega še denarno globo od 200 do 500 kron. Vse te razsodbe še niso pravokrepne, ker se je državno pravdnistvo pritožilo zaradi nizke kazni, obdolženci pa so vložili ničnostne pritožbe. V dveh milejših slučajih je pa kazen treh dni zavora in sicer Neži V. iz Voklega in pa prekupcu Antonu T. iz Voglja vsled vzklica državnega pravdnistva zvišalo višje deželno sodišče na 14 dni, oziroma na tri tedne ostrega, s postom poostrelega zavora.

Zaradi prekopovanja živine sta bila kaznovana dva gorenjska živinska trgovca. Izvrševala sta to obrt v še precej ponižni meri in jima je sodišče prisodilo le po tri dni zavora in pa enemu, Matevžu D. iz Zapravlj pri Kranju, 300 kron, drugemu, Janezu P. iz Spodnje Besnice, 250 kron globe.

Mesarijev je bilo doslej primeroma še malo kaznovanih — kakih pet, ker so večinoma dokazali, da so bile visokim cenam mesa krive pretrane cene živine, ki se je podražila od pričetka vojne pa do poslednjega časa kar za 250 odstotkov. Zdaj so uvedli maksimalne cene, ki pa brez pravice rekviriranja ne bodo imele zaželenega uspeha.

Kakor izvemo, se bo proti prekupovalcem živine vršilo v kratkem pred deželnim sodiščem se več razprav. V kratkem se bo vršila obravnava proti J. P. in štirim njegovim pomagačem, ki so obdolženi prekopovanja v velikem obsegu.

Poročali smo že o tem, da je ljubljansko sodišče občutno kaznovalo pet kmečkih posestnikov ljubljanske okolice ter jim naložilo kazen treh do petih dni, 20 do 40 kron globe ter izreklo zapad predragih drv, ki jih je bil zasegel ljubljanski mestni magistrat. Po § 9. navedene cesarske naredb. se namreč lahko v sodbi izreče, »da je storilec zaloga zapadla v prid državi, ki ima zapadle zaloge vporabiti za preskrbovanje prebivalstva.« Želeti bi bilo, da bi sodišča to določbo uporabljala pri vsaki možni priliki.

Na ljubljanskem trgu so se v poslednjem času zelo drago prodajale češnje. Več branjevk je bilo pred okr. sodiščem oproščenih, ker so se izgovarjale, da so same blago tako drago kupile, vsled česar ga ne morejo cenejeje prodajati. Javni obto-

žitelj je v vseh teh slučajih vložil vzklic in se bo torej razprava ponovila pred deželnim sodiščem.

Pšenice so imeli kmetje na Gorenjskem, pa tudi v litjskem okraju še do poslednjega časa mnogo v zalogi. Dobiti je pa ni bilo od njih, če jim nisi ponudil za mernik najmanj 20 kron, to je za sto kilogramov kar 80 do 100 kron. Okrajna sodišča so te tiče, ki jih je bilo največ v litjskem okraju, obsojala na denarne globe od 50 do 120 kron.

Mlinar in molar, ki sta kupila pšenico po 1 K kilogram, sta seveda prodajala pšenično moko, ki ni bila vedno najboljše vrste, popolnoma mirno kar po 2 kroni. Zaradi takega draženja je dobil n. pr. mlinar Jože O. iz Duplice 150 kron globe, oziroma 15 dni zavora. Ker je dražila moka, akoravno je bila že enkrat kaznovana, se je obsodila M. L. v Ložu zaradi pregreška draženja na 5 dni strogega in poostrelega zavora ter na 100 K globe. Ta sodba pa še ni pravno-krepna, ker sta se obe stranki pritožili.

Ponekodi imajo kmečki posestniki navado, da prinašajo moko skrivoma tudi na trg in jo tam prodajajo na litre (dva litra moka približno en kilogram) po 80 v do 1 krone. Pred kratkim je okr. sodišče v Kranju kaznovalo deset kmetov iz Zg. Bernikov, eno iz Smartna pri Cerkljah, eno iz Hrastja in mlinarja Matijo K. iz Predoselj, ki so tržili po tej metodi.

Dočim je okr. sodišče naložilo tem krivcem mile kazni, 24urni zapor ali pa po 20 K globe, se jim je kazen pri deželnem sodišču zvišala povprek na tri dni zavora in do 30 kron globe.

Tudi koruzna moka, ki je prej nihče ni hotel jesti, se je prodajala po 90 v in po 1 krono kilogram. Radi takega draženja je bila obsojena Helena R. iz Seničnega pri Trzinu, ki jo je obsodilo okr. sodišče v Trzinu, na 80 K globe, pri deželnem sodišču na 120 K globe, odnosno 12 dni zavora.

Razentega je bilo v Ljubljani in na deželi kaznovanih kakih deset dražilec petroleja, ker so prodajali petrolej mesto po običajni ceni 64 v, kar po 80 do 90 v liter.

Kmalu po pričetku vojne je povsod na Kranjskem, posebno pa na Notranjskem pričelo baje primanjkovati sladkorja. To priliko so nekateri trgovci porabili ter neverjetno poskočili s cenami. Neki trgovec je prodajal sladkor po 1 K 90 v kg. Dobil je tri dni zavora in 50 K globe. Deželno sodišče pa mu je kazen zaokrožilo na pet dni zavora in 80 K globe.

Okrajno sodišče v Il. Bistrici je kaznovalo 10 takih trgovcev, med njimi tudi konsumno društvo v Ilirski Bistrici, in jim poleg občutnih denarnih glob zaselo tudi zaloge sladkorja, v enem slučaju kar 552 kg.

O nadaljnjih slučajih bomo še poročali. Pripomnimo le to, da je bilo do zdaj v okolju ljubljanskega deželnega sodišča kaznovanih okoli 140 dražilec živil in navilcev cen. Prisojene jim kazni so gotovo pravične in so jih krivci tudi zaslužili. Gotovo bodo moralno precej vplivale. Toda prevelikih nad ne smemo imeti. Predvsem je treba prijeti one velike gospe, ki jim donaša tako draženje kar milijone. Normalnih cen pa, kakor v mirnih časih, ne bomo dosegli. Mezde so visoke, tudi vozarina se je podražila, nekateri blaga primanjkuje, kajti večinoma se k nam ne uvaža več. Mnogo ne bosta pomagala tudi ne dva postna dneva. Sicer je res, da ne škoduje, če živimo v vojni nekoliko bolj vegetarično, toda tudi vegetarična hrana je dandanes tako draga, da si je srednji sloji, kaj še le nižji, sploh ne morejo privoščiti v tisti meri, kakor to zahteva normalen razvoj človeškega telesa.

Gobe — namesto mesa.

Meso nam je vsak dan dražje, in čež malo časa ga morebiti sploh ne bo dobiti tudi za drag denar ne.

Priroda nam pa ponuja drugo hranivo, — to so — glive ali gobe. — Redilnih snovi, posebno beljakovine, imajo najslapše gobe približno toliko, kakor najbolj redilne rastline, kakor fižol in grah in dr., vsekakor pa več kakor naj si bo katerakoli zelenjava ali pa krompir, repa, zelje. Manjka jim samo maščobe, ki jo pa daje zaužito olje in oljnata semena, ali pa krompir, kruh itd. v svojem škrobu.

Užitnih gob je pri nas gotovo okoli 200 vrst, in sicer en četrť izvrstnih, en četrť dobrih in polovica pa manj dobrih, ali za nekatera jedila vendar pripravnih in še dosti okusnih. Vendar pa pri nas ne uživajo več kakor kakšnih 10 vrst, drugih se izogibljejo in to le vsled strahu, da bi se zastrupili, — ker jih ne poznajo.

Težko je gobe natančno razločiti drugo od druge, posebno za nevažene. Zato nabiralo le take, ki jih

lahko spoznajo. Nekatere vrste pa prištevajo — in to po krivici — strupenim gobam, posebno tiste, ki izpreminjajo barvo, kadar jih prerežemo, prelomimo ali pritisnemo.

Vsa pravila, ki jih še ljudje za edino prava navajajo za spoznavanje strupenih od nestrupenih, — so popolnoma neveljavna, ker zametujejo najboljše gobe.

V sledečem hočem deloma po I. Rothmayru* na kratko navesti iste bil napravil jeseni leta 1912. v Ljubljani »razstavo gob« s predavanji o gobah.

Splošna navodila.

a) Ne nabiraj gob v dežju ali takoj po dežju, dokler so še mokre in sluzave (slinaste); pa tudi rosih ne; le jurčkom rosa ne škoduje.

b) Ne nabiraj starih, že smrdelih gob, ki so od ličink (črvov) in drugih golazni razjede, in že vsled starosti izmečane, — temveč le mlade in jedrnat.

c) Osnaži gobe ali glive že pri nabiranju; če pa tega ne moreš storiti, pa kmalu potem, ko jih domu prineseš. Potem jih takoj razreži na tanke reznje, ali jih pa razgrni v hladnem, suhem in zračnem prostoru po lesah, deskah ali rešetih. Na kupu ne smejo ležati ne cele, ne razrezane, (n. pr. v skledi)! Več kakor eno noč naj gobe nerazrezane ne leže!

Kar jih ne moreš svežih pripraviti za jed, pa jih posuši, ali pa napravi iz njih »izvleček«, če se ne da jo sušiti.

d) Pripravi le toliko gob, kolikor jih moreš s svojo družino naenkrat pojesti, ker prestane in zopet pogrete gobe so večkrat škodljive ali celo strupene.

e) Kuhaj in pari gobe le v lončenih ali dobro položenih posodah; pražiš in pečeš pa lahko tudi v železnih plitvih in globokih ponvah.

f) Pripravljaj gobe pravilno, ker nepravilno ali slabo »izmarjenje« gobe so škodljive, kakor tudi vsaka druga jed.

g) Ne peri nobenih svežih gob s toplo vodo, temveč vedno le z mrzlo, in kolikor mogoče hitro, da se redilne snovi ne raztope. Le smrdke (mavrohe) popari hitro z vrelo vodo, da izgube škodljivo »helvella« - kislino.

B. Posebna navodila.

Nekatere gobe že lahko spoznamo po vonju ali okusu, če so užitne ali ne. Košček vsake gobe lahko zgrizemo, da spoznamo njen okus, pa se ni treba bati, da bi se pri tem zastrupili, ker nobena gliva ni toliko strupena.

Neužitne so vse gobe, ki so slabega vonja ali okusa, četudi niso strupene, ker smrdljivih ali preveč grenkih in trpkih gob vendar ne bomo jedli.

Podobne gobe združujemo v skupine. Za nas so najvažnejše sledeče skupine:

I. skupina: luknjaste in cevaste gobe.

Spoznamo jih po kratkih, ozkih cevkah na spodnji strani klobuka.

1. Pri cevastih gobah se spodnja cevasta plast lahko odloči od klobukove meče in tudi cevi druga od druge, stoji pa tesno skupaj druga poleg druge. — Plodišče (t. j. bet ali kocen ali pecelj s klobukom vred) je pravilno razvito in bet stoji sredi klobuka; med temi je tudi naš jurček ali globanja.

Strupena goba je le ena med njimi: vražja globanja (boletus satanas); sumljive so pa štiri.

Užitne so vse cevaste gobe, pri katerih je spodnja plast klobuka ali bela ali rumena ali zelenkasta ali siva; ali pa če ima bet na sebi kožnat kolobarček.

Varovati se pa moramo vseh tistih cevastih gob, pri katerih je spodnja plast klobuka rdeča ali sploh rdečkasta.

Niso sicer vse cevaste gobe strupene, pri katerih je spodnji konec cevki rdeč, ali vse strupene cevaste gobe imajo vedno rdeče ali rdečkaste odprtine cevki.

Ako se izogibljejo še tistih gob, ki imajo zelo rdeče bete, potem se nam ni treba bati zastrupljenja s cevastimi gobami.

2. Pri luknjastih gobah se cevke ne dajo odločiti od klobukove meče, in tudi med seboj so trdno zraščene. Večinoma so te gobe neužitne, ker so preveč zategle ali celo popolnoma olesenele, ter rastejo navadno na drevju (kresilna goba). Plodišče je večinoma nepravilno ali celo brez beta.

Luknjaste gobe z mehkim plodiščem so užitne in nekatere prav dobre. Strupena ni nobena med njimi.

* Prof. I. Rothmayr (Švicar), je znake, po katerih se lahko izognemo zastrupljenju z gobami.

Neužitne so torej luknjaste gobe:

1. ki so rdeče pod klobukom;
2. ki imajo rdeč bet;
3. ki so slabega vonja ali okusa;
4. ki so zaradi olesenosti pretrde.

Vse druge luknjaste in cevaste gobe lahko zauživamo brez vsakega strahu!

II. skup.: lističaste gobe ali tudi glive imenovane.

Lističastih gliv nahajamo povsod največ in sicer glede raznih vrst, pa tudi glede števila.

Spoznamo jih zelo lahko po lističih ali platnicah, ki so napeti na spodnji strani klobuka (namesto cevki) med betom in klobukovim robom.

Med njimi je največ hudo strupenih vrst, zato si je treba dobro zapomniti sledeča pravila.

Užitne so lističaste glive z modrimi, t. j. svitlo — ali temnovijoličastimi, s citronasto — rumenimi in z rdečimi listki.

Nobena strupena gliva nima ne modrih, ne rumenih, ne rdečih listkov. (Pri cevastih gobah je narobe: strupene cevaste gobe imajo rdečo plodovnico).

Iz tega pa ne sledi, da bi bile druge lističaste glive, ki nimajo na lističih eno teh treh barv, neužitne ali strupene. Lističarke tudi drugih barv dajo prav dobro jed. Spoznamo jih pa po vonju in okusu; pri prvih se pa ni treba ozirati na vonj in okus.

Užitne so vse lističarke, ki dišijo kakor sveža moka ali sveže te-

sto; ali kakor janež, ali kakor češeni.

Druge vrste vonja pa ni tako lahko spoznati; v obče lahko rečemo, da so vse lističarke užitne, ki prijetno diše.

Izogibati se pa moramo vseh gliv, ki so zoprne, gnusne, omotne; rezkega vonja, ali ki diše po žveplu.

Tri posebne skupine listničastih gliv pa imajo še svoje posebne znake, in sicer: a) mlečnice, b) golobice c) sivke.

a) **Mlečnice.**

Mlečnice lahko razločimo od vseh drugih gliv, ker izločajo na pre-rezih ali prelomih iz mlečnih cevi bel ali različno barvan sok, »mleko«. Lističi so prav krhki, prav gosti, nenak dolgo, ker je ob klobukovem robu več krajših med daljšimi vtaknjenih; segajo pa čisto do beta in se spuščajo nekoliko še ob njem navzdol.

Užitne so vse mlečnice, ki imajo sok rdečkaste barve. Belomlečnate mlečnice so le tedaj za gotovo užitne, ako je mleko prijetnega, ljubkega okusa; ako pa mleko na jeziku peče ali žge, — mlečnate glive niso užitne. Tudi rumeno ali vijoličasto-mlečnate glive niso za hrano.

»Mleko« na jeziku nič ne škodi in le kratko časa na jeziku žge ali peče, ali po okusu je belo — mlečnate najlaglje spoznati, če so užitne ali ne.

Nekatere mlečnice s pekočim belim mlekom so tudi užitne, ali te je treba prej dobro poznati.

(Konec prihodnjik.)

Maksimalni tarif št. 1 za mesto Ljubljana.

Stvar	Količina	Navadna cena pred vojno	Najvišja cena, po kateri se sme sedaj kupovati in prodajati
		v vinarjih	
solata:			
ajserica	komad	5—6	10
	kg		32
glavnata solata	komad	4—5	6
	kg		24
štruncata solata	komad	3—4	5
	kg		20
endivija	komad	3—5	6
	kg		28
berivka	kg		
motovilec	kg		
radič (zelen)	kg		
radič (rdeč)	kg		
zelnate rastline:			
navadno zelje v glavah	komad	16—20	30
	kg	20—24	24
zelje (na debelo)	100 kom.		
	kg		
rdeče zelje v glavah	komad	20—24	24
	kg		32
ohrovt	komad	6—16	16
	kg		24
karfijola	komad		
	kg		
zelenjava za prikuho:			
špinata	kg		20
kolerabice	komad	1—3	4
	kg		12
paradižniki	kg		60
	komad	4—6	8
	komad	6—10	12
kumare	komad	10—16	16
	kg		16
kumare za kisanje	100 kom.	70—90	120
	kg		60
buče	komad		30
	kg		
zelenjava za juho	kg	24	24
	kg		
stročje:			
fižol v strokih (slabejši)	kg		16
	kg		48
fižol, "luščen" (svež)	1 liter		40
	kg		
grah (luščen, svež)	1 liter	40—64	80
leča	1 liter		
podzemljice in drugo:			
krompir (nov)	kg	6—8	12
	q	5—10	10—
koleraba	kg		
pesa	kg	8—12	14
repa	kg	6—8	8
hren	kg		
	komad		2
čebula (na drobno)	komad		4
	komad		6
čebula (na debelo)	kg	12—24	64
	q		60—
česen	komad		4
	komad		2
	kg	80—100	120
kisloina:			
zelje (staro)	kg	8—16	24
zelje (novo)	kg	48—60	60
kisla repa (stara)	kg		
kisla repa (nova)	kg	20	24
sadje:			
jabolka	I. kg	72	60
	II. kg	64	40
	III. kg	40	
	I. kg	80—88	
hruške	II. kg	64—68	
	III. kg	48—56	
češplje (domače)	kg		
češplje (južne)	kg	70—80	
grozdje	kg		
	kg		
breskve (južne)	I. kg	80—100	
	II. kg	64—72	
breskve (domače)	kg		
kostanj (maroni)	kg		
kostanj (navaden)	kg		
druga živila:			
mleko	1 liter	18—20	24
jajca	komad	6—8	14

Ta maksimalni tarif (A) velja le za Vodnikov in Cesarja Jožeta trg.

Zajamčen uspeh ali pa doner nazaj. Zdravilni lek o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pisem na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8-- Razpošiljanje strogo diskretno. 1827

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Loharova pri „Batem jeklen“, drogeriji Kano in „Adria“.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvršni Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvršni apno.

Priporočila in izpričevala 1408

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Odlikovan na razstavi v Radovišču L. 1904 s časno diplomom in kolajno I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.
Za pristnost se jamči. 1277 **Cene zmerno.**

Pozor! Pozor!

Nova trgovina

koles in motorjev. Selenburgova ulica 6.

Zaloga svetovno znanih „HUMBER“ koles, „PUCH“ motorjev novega sistema in posameznih delov po najnižjih cenah.

Priporočam se za cenjena naročila z vsem spoštovanjem

Fran Florjančič.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. **Mizarstvo.**

Popolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omari in 1 umivalnik s marm. ploščo in ogledalom K 350.--

Jamci se za solidno delo. Cene konkurenčne. Zahtevajte naj-novejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13-18.

Priporočamo posebno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša

Plašče, jope, Zalne — domače obleke Perle, čepce, modrice in modne predmete.

BLUZE KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijenično perilo in druge potrebščine za nevarjenke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanji naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Paklč

v Ljubljani.

Nesamnim naročnikom se pošlje s povzajem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov L. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda

po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1848.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1.80.

Zoper kašelj, zaslize-nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostansko priporočeno **trpotčev sok**. — 1 steklenica K 1.80.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belniških blagajna.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proháčka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Otvoritveno naznanilo.

Viljudno naznanjam cenj. občinstvu v Ljubljani in na deželi, da sem otvoril

na Starem trgu št. 4

(preje Oblakova trgovina v hiši Petkosić)

zalogo novega pohištva.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam za nadaljna naročila z odličnim spoštovanjem

Vid Bratovž.

1837

Ustanovljeno L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon številka 154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Štirloglate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širskosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, voliere, okenske mreže ter mreže za pesek in gramoz, dalje material za ograjevanje, različnih debelosti jeklena bodeča žica za pletove, večkrat aukana, kosterocogata, v ognju pocinkana strojna žičasta pletenina za varstvo proti zalcem, naslednje, zamenljive, voliere, lavno-tenice, šabizne stene, monirke stavbe, žičaste in ograje iz kovane železa, stopniško ograje, okenske mreže, ograje za grobe, prebno, prodeja in balkone ter vsa zadnje fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42

tyornica sitarskega in klobučevinskega blaga.

Vzroci in vsa pojasnila gratis in franko. Dobiva se pri vseh večjih trgovinah z železino.

C. kr. priv. zavarovalna družba. **„Avstrijski Feniks“** na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica. . . . . K 6.000.000

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000

Premijske rezerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje: a) proti škodam vseh ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam valed odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridatke itd.; b) proti požarnim škodam poljske pridelke in kraljo v poslopjih in kopicah; c) proti škodam valed slučajnega ubitja zrcalnega stekla; d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi; e) proti škodam valed tatinskega vloma in valed tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov; f) proti vsakovrstnim telesnim neizgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor: a) za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo; b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot. plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega; d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovaljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1.

Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo **veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov**

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravi in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastop in poštnine proste.